

TOMORI PÁL FŐISKOLA

KÉPZÉSI TÁJÉKOZTATÓ

**KÉPZŐMŰVÉSZETI SZAKÍRÓ, KRITIKUS
SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSI SZAK**

Levelező tagozat

2020

TOMORI PÁL FŐISKOLA

1223 BUDAPEST, MŰVELŐDÉS UTCA 21-27.

1. Képzési és kimeneti követelmények

A képzőművészeti szakíró, kritikus szakszakirányú továbbképzési szak képzési és kimeneti követelményei

1. A szakirányú továbbképzési szak megnevezése: képzőművészeti szakíró, kritikus továbbképzési szak

2. A szakirányú továbbképzési szakon szerezhető szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése: képzőművészeti szakíró, kritikus

3. A szakirányú továbbképzési szak besorolása:

3.1. képzési terület szerinti besorolása: bölcsészettudományi képzési terület

3.2. a végzettségi szint besorolása:

o ISCED 1997 szerint: 5A

o ISCED 2011 szerint: 6

o az európai keretrendszer szerint: 6

o a magyar képesítési keretrendszer szerint: 6

3.3. a szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása:

o ISCED 1997 szerint: 226

o ISCED-F 2013 szerint: 0229

4. A felvétel feltétele(i):

Művészet, művészetközvetítés, hitéleti, bölcsészettudomány, társadalomtudomány, pedagógusképzés képzési területen legalább alapképzésben (korábban főiskolai szintű képzésben) szerzett oklevél.

5. A képzési idő félévekben meghatározva: 4 félév

6. A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

7. A képzés célja és a szakmai kompetenciák (tudás, képesség, attitűd, autonómia és felelősség):

7.1. A képzés célja: képzőművészeti szakíró, kritikus szakemberek interdiszciplináris képzése, akik kreatív módon használják fel a képzés keretében elsajátított képzőművészeti, esztétikai, kommunikációs elméleti és gyakorlati tudásukat képzőművészeti szakszövegek – kritikák, elemzések, tanulmányok – létrehozásában.

7.2. Szakmai kompetenciák:

A képzőművészeti szakíró, kritikus

7.2.1. Tudása:

- ismeri a képzőművészet fejlődéstörténetét, műfajait;
- rendelkezik muzeológiai, kiállításrendezési alapismeretekkel;
- részleteiben is megérti a képzőművészeti alkotói folyamatokat;

- ismeri a legfontosabb hazai kritikai forrásokat, nyomtatott és online folyóiratokat, a magyar kritikaírás történetét;
- átfogó ismeretekkel rendelkezik a képzőművészet működéséről, jogszabályi háttéréről, szakmai és etikai elveiről, alapidokumentumairól, szerződési formáiról, a vonatkozó vállalkozói, szerzői és egyéb jogokról.

7.2.2. Képességei:

- művészettörténeti, designtörténeti, esztétikaelméleti, műfajismereti szaktudását kreatív módon felhasználva képes képzőművészeti szakszövegek – kritikák, elemzések, tanulmányok – létrehozására;
- rendelkezik a kreatív szakírás elméleti és gyakorlati ismereteivel;
- képes a szélesebb közönséggel, valamint a képzőművészeti és művészetközvetítési szcéna képviselőivel hatékony és kooperatív kommunikációra, szükség esetén a nyilvánosság előtt is.

7.2.3. Attitűdje:

- figyelembe veszi műelemzői, szakírói, kritikus munkájában a reflektált művészeti terület társadalmi szerepét és hatásait;
- nyitottság, tudásvágy, ismereteinek folyamatos, szorgalmas bővítése jellemzi.

7.2.4. Autonómiája és felelőssége:

- fontosnak tartja elemzői és kritikus tevékenységének etikai vonatkozásait;
- művészelemzői, kritikai nézeteit határozottan, tudományos megalapozottsággal, ugyanakkor alázattal és toleránsan képviseli;
- képviseli és betartja a műelemző és kritikus szempontok mellett a vonatkozó szerzői és személyiségi jogi előírásokat is.

8. A szakirányú továbbképzési szak szakmai jellemzői, a szakképzettséghez vezető szakterületek és azok kreditaránya, amelyből a szak felépül:

8.1. Elméleti alapismeretek: 18-22 kredit

Egyetemes és magyar művészettörténet; A kultúra intézményei; A műelemzés módszerei

8.2. Elméleti szakismeretek: 38-42 kredit

Esztétikatörténet; Designelmélet; Vizuális kultúrakutatás, a kritikaírás története; Műgyűjtés és műkereskedelem; Szerzői jogi ismeretek; Művészetpszichológia

8.3. Gyakorlati ismeretek: 32-36 kredit

A művészeti írás műfajai; Kritika- és esszéírás; Retorika és stílusgyakorlat; Művészeti szaksajtó; Kiállításrendezés

8.4. Szakmai gyakorlat: 20 kredit

A kötelező szakmai gyakorlat szakintézményben vagy szakmédiум felügyelete alatt végzett képzőművészeti szakírói vagy kritikus tevékenység, legalább 80 órában.

8.5. Szakdolgozat: 6 kredit

2. Általános adatok

Szakirányú továbbképzési szak megnevezése:	Képzőművészeti szakíró, kritikus
Szakirányú továbbképzési szak megnevezése angolul:	Fine Art Writer, Critic
Képzésért felelős intézmény:	Tomori Pál Főiskola
A képzésért közvetlenül felelős szervezeti egység:	Társadalom- és bölcsészettudományi tanszék
A képzésért felelős oktató (szakfelelős):	Dr. Csanádi Bognár Szilvia, főiskolai docens, PhD
A képzés helyei:	1223 Budapest, Művelődés u. 21-27. – székhely
Felvétel feltétele:	Művészet, művészetközvetítés, hitéleti, bölcsészettudomány, társadalomtudomány, pedagógusképzés képzési területen legalább alapképzésben (korábban főiskolai szintű képzésben) szerzett oklevél.
Képzés szintje:	Szakirányú továbbképzési szak
Végzettség:	szakképzettség
A szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:	képzőművészeti szakíró, kritikus
A szakirányú továbbképzési szak képzési célja:	
A cél olyan képzőművészeti szakíró, kritikus szakemberek interdiszciplináris képzése, akik kreatív módon használják fel a képzés keretében elsajátított képzőművészeti, esztétikai, kommunikációs elméleti és gyakorlati tudásukat képzőművészeti szakszövegek – kritikák, elemzések, tanulmányok – létrehozásában.	
Képzési idő:	4 félév
Megszerzendő kreditpontok száma: 120 kredit	
Elméleti alapismeretek: 18-22 kredit Egyetemes és magyar művészettörténet; A kultúra intézményei; A műelemzés módszerei	
Elméleti szakismeretek: 38-42 kredit Esztétikatörténet; Designelmélet; Vizuális kultúrakutatás, a kritikairás története; Műgyűjtés és műkereskedelem; Szerzői jogi ismeretek; Művészetpszichológia	
Gyakorlati ismeretek: 32-36 kredit	

A művészeti írás műfajai; Kritika- és esszéírás; Retorika és stílusgyakorlat; Művészeti szaksajtó; Kiállításrendezés

Szakmai gyakorlat: 20 kredit

A kötelező szakmai gyakorlat szakintézményben vagy szakmédiум felügyelete alatt végzett képzőművészeti szakírói vagy kritikusi tevékenység, legalább 80 órában.

Szkdolgozat: 6 kredit

Az abszolutórium megszerzésének követelményei:

- 1) 120 tanulmányi kredit
- 2) a mintatantervben előírt tanulmányi és vizsgakövetelmények teljesítése
- 3) kritériumkövetelmények (szakmai gyakorlat) teljesítése

A záróvizsgára bocsátás feltételei:

- 1) abszolutórium megszerzése
- 2) a szaknak megfelelő képesítési követelményekben meghatározott kreditpont teljesítése
- 3) két bíráló által elfogadott szkdolgozat

Szkdolgozat:

A szkdolgozat olyan konkrét szakterületen adódó feladat megoldása vagy kutatási feladat kidolgozása, amely a hallgató tanulmányai során megszerzett ismereteire támaszkodva, kiegészítő szakirodalmak tanulmányozásával a belső és külső konzulensek irányításával egy félév alatt elkészíthető. A jelölt a szkdolgozattal igazolja, hogy kellő jártasságot szerzett a tanult ismeretanyag gyakorlati alkalmazásában, képes feladatainak elvégzésére és a tananyagon túl jártas egyéb szakirodalmakban is, amelyet értékteremtő módon, önállóan is képes alkalmazni.

Záróvizsga:

A záróvizsga az oklevél megszerzéséhez szükséges ismeretek, készségek és képességek ellenőrzése és értékelése, amelynek során a hallgatónak arról is tanúságot kell tennie, hogy a tanult ismereteket alkalmazni tudja.

A záróvizsga részei:

- 1) A szakmai tárgyakat átfogó (komplex) szóbeli vizsga, amely a képzőművészet, művészetelmélet, műkritika és kommunikáció főbb területeit öleli fel. Összesen 20 tételt tartalmaz.
- 2) A diplomamunka megvédése.

A záróvizsga eredménye:

- 1) a két opponens véleményének figyelembevételével a záróvizsga-bizottság által a szkdolgozat védésére adott osztályzatból,
- 2) a komplex szakmai vizsga osztályzatából számított egyszerű számtani átlag.

Oklevél követelménye:

A záróvizsga feltételeinek teljesítése.

Oklevél minősítése:

kiváló

4,51-5,00

jó	3,51-4,50
közepes	2,51-3,50
elégséges	2,00-2,50

Kitüntetéses oklevelet kap az, aki a záróvizsga minden tantárgyából jeles eredményt ért el, szakdolgozatának osztályzata jeles, a teljes tanulmányi időszakra vonatkozó súlyozott tanulmányi átlaga legalább 3,51, továbbá osztályzatai között közepesnél alacsonyabb nincs.

Oklevélkiadás feltétele:

A felsőfokú tanulmányok befejezését igazoló oklevél kiadásának előfeltétele a sikeres záróvizsga.

3. A képzés tartalma

Képzőművészeti szakíró, kritikus szakirányú továbbképzési szak aktuális tanterve

Levelező tagozat

Ismeretkörök és tantárgyaik	Félévek						Tantárgy kredit- száma	Számonkérés (koll/gyj/egyéb)
	1.	2.	3.	4.	5.	6.		
	Heti/féléves tanóraszám Tanórátípus (ea/sz/gy/konz)							
<i>Elméleti alapismeretek: 18-22 kredit</i>								
1. Egyetemes művészettörténet I.	12 ea 12 gy						3+2	koll
2. Egyetemes művészettörténet II.		12 ea 12 gy					3+2	koll
3. Magyarországi művészettörténet		12 ea 12 gy					3+2	koll
4. A kultúra intézményei	12 ea						3	koll
5. A műelemzés módszerei	12 gy						3	gyj
<i>Elméleti szakismeretek: 38-42 kredit</i>								
1. Esztétikatörténet I.	12 ea						3	koll
2. Esztétikatörténet II.		12 ea					3	koll
3. Designtörténet és designelmélet	12 ea						3	koll
4. Vizuális kultúrakutatás	12 ea						3	koll
5. Képelemzések		12 ea					3	koll
6. A kritikairás története		12 ea					4	koll
7. Kortárs művészet			12 ea 12 gy				3+3	koll

Ismeretkörök és tantárgyaik	Félévek						Tantárgy kredit- száma	Számonkérés (koll/gyj/egyéb)
	1.	2.	3.	4.	5.	6.		
	Heti/féléves tanóraszám Tanórátípus (ea/sz/gy/konz)							
8. Műgyűjtés és műkereskedelem			12 ea				3	koll
9. Posztmodern elméletek				12 ea			3	koll
10. Szerzői jogi ismeretek				12 ea			4	koll
11. Művészetpszichológia				12 ea			4	koll
Gyakorlati ismeretek: 32-36 kredit								
1. A művészeti írás műfajai	12 gy						3	gyj
2. Kritika- és esszéírás I.		24 gy					6	gyj
3. Kritika- és esszéírás II.			24 gy				6	gyj
4. Kritika- és esszéírás III.				24 gy			6	gyj
5. Retorika és stílusgyakorlat			12 ea 12 gy				3+3	gyj
6. Művészeti szaksajtó			12 ea				3	koll
7. Kurátori ismeretek és kiállításrendezés				12 gy			4	gyj
Összesen	60 ea 36 gy	60 ea 48 gy	48 ea 48 gy	36 ea 36 gy				10 koll 9 gyj
	23 kredit	26 kredit	24 kredit	21 kredit			94 kredit	
Kritériumtárgyak								
1. Szakdolgozat konzultáció				6 konz			0	kri
2. Szakdolgozat készítése							6	

Ismeretkörök és tantárgyaik	Félévek						Tantárgy kredit- száma	Számonkérés (koll/gyj/egyéb)
	1.	2.	3.	4.	5.	6.		
	Heti/féléves tanóraszám Tanórátípus (ea/sz/gy/konz)							
3. Szakmai gyakorlat	80 munkaóra						20	kri
Kritériumtárgyak összesen				6 konz			26 kredit	kri
<i>Mindösszesen</i>	<i>23 kredit</i>	<i>26 kredit</i>	<i>24 kredit</i>	<i>21 + 26 kredit</i>			<i>120 kredit</i>	
Szakmai gyakorlat								
<p>A szakmai gyakorlat letöltése az oklevél megszerzésének feltétele, 20 kredit értékben kerül beszámításra.</p> <p>A kötelező szakmai gyakorlat szakintézményben vagy szakmédiium felügyelete alatt végzett képzőművészeti szakírói vagy kritikusi tevékenység legalább 80 órában.</p> <p>A szakmai gyakorlatot megelőzően a Főiskola rektora és a gyakorlat színhelyéül szolgáló intézmény vezetője írásos megállapodást köt, amelyben rögzítik a gyakorlat letöltésével kapcsolatos kritériumokat.</p> <p>A szakmai gyakorlatot a szakfelelős által kijelölt oktató felügyeli. Az adott intézménynél a megbízott, vagy felkért gyakorlatvezető a Főiskola által kidolgozott és rendszeresített kérdőíven (nem számszerűsítve) értékeli a hallgatónak a gyakorlat során nyújtott teljesítményét, amelynek alapján megállapítható a gyakorlat teljesítése.</p>								

Jelmagyarázat:

Tárgyak típusa:

kri – kritériumtárgy

Órák típusa:

ea – előadás

gy – gyakorlat

Számonkérés típusa:

koll – kollokvium (vizsgajegy)

gyj – gyakorlati jegy (félévközi jegy)

4. Mintatanterv

Tantárgyak félévenkénti lebontásban

Félév száma	Tantárgy neve	Ismeretkör neve	Kredit érték	Követelmény típusa
1	Egyetemes művészettörténet I.	Elméleti alapismeretek	5	kollokvium
1	A kultúra intézményei	Elméleti alapismeretek	3	kollokvium
1	A műelemzés módszerei	Elméleti alapismeretek	3	gyakorlati jegy
1	Esztétikatörténet I.	Elméleti szakismeretek	3	kollokvium
1	Design történet és designelmélet	Elméleti szakismeretek	3	kollokvium
1	Vizuális kultúrakutatás	Elméleti szakismeretek	3	kollokvium
1	A művészeti írás műfajai	Gyakorlati ismeretek	3	gyakorlati jegy
		Összesen:	23 kredit	
2	Egyetemes művészettörténet II.	Elméleti alapismeretek	5	kollokvium
2	Magyarországi művészettörténet	Elméleti alapismeretek	5	kollokvium
2	Esztétikatörténet II.	Elméleti szakismeretek	3	kollokvium
2	Képelemletek	Elméleti szakismeretek	3	kollokvium
2	A kritikaírás története	Elméleti szakismeretek	4	kollokvium
2	Kritika- és esszéírás I.	Gyakorlati ismeretek	6	gyakorlati jegy
		Összesen:	26 kredit	
3	Kortárs művészet	Elméleti szakismeretek	6	kollokvium
3	Műgyűjtés és műkereskedelem	Elméleti szakismeretek	3	kollokvium
3	Kritika- és esszéírás II.	Gyakorlati ismeretek	6	gyakorlati jegy
3	Retorika és stílusgyakorlat	Gyakorlati ismeretek	6	gyakorlati jegy
3	Művészeti szaksajtó	Gyakorlati ismeretek	3	kollokvium
		Összesen:	24 kredit	
4	Posztmodern elméletek	Elméleti szakismeretek	3	kollokvium
4	Szerzői jogi ismeretek	Elméleti szakismeretek	4	kollokvium
4	Művészetpszichológia	Elméleti szakismeretek	4	kollokvium
4	Kritika- és esszéírás III.	Gyakorlati ismeretek	6	gyakorlati jegy
4	Kurátori ismeretek és kiállításrendezés	Gyakorlati ismeretek	4	gyakorlati jegy
4	Szakdolgozati konzultáció	Kritériumtárgy	0	
4	Szakdolgozat készítése	Kritériumtárgy	6	
		Összesen:	21+6 kredit	

5. Tantárgyi ismertető

Tantárgy neve: Egyetemes művészettörténet I. – A modernizmus születése	Kreditértéke: 5
Tantárgy neve angolul: Art History I. - The Formation of Modernism	A tantárgy kódja(i):
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 50/50%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. és heti óraszám nappali képzésen: 2/2 féléves óraszám levelező képzésen: 12/12	
A számonkérés módja: kollokvium	
Évközi tanulmányi követelmények: 2 zárthelyi dolgozat, 1 prezentáció	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: folyamatában és egyénileg	
A tantárgy tantervi helye: 1. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A kurzus célja bevezetni a hallgatókat a modern művészet fogalmának és jelenségének kialakulásába, megismertetni velük e folyamat főbb alakítóit és mérföldköveit.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tudomány és művészet a reneszánszban 2. Barokk képi rendszerek 3. Kiállító művészek 4. A modern város képei 5. Fotográfia és a nyomtatott sajtó illusztrációi 6. Az élőkép mint társasági műfaj 7. Portréfotózás és portréfestészet 8. A hatalmi reprezentáció megújulása 9. A táj a festészetben és a fényképészetben 10. A műtermi festészet és fotózás – néhány példa 11. A fotográfia és az impresszionizmus festészete 12. Műtárgymásolatok sokszorosítási lehetőségei 13. Munkásábrázolás a festészetben és a fényképeken 14. Panorámaképek a századfordulón 15. Világkiállítások 	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom	
Kötelező irodalom:	

Németh Lajos: A művészet sorsfordulója. Cicero, Budapest, 1999. ISBN: 9635392303
The Nineteenth-Century Visual Culture Reader (In-Sight Visual Culture), szerk. Schwartz, Vanessa R., Przyblysky, Jeanne M., Routledge, 2004; ISBN-10: 0415308666
Font-Reaulx, Dominique de: Paintings and Photography 1839-1914, Flammarion, 2013; ISBN-10: 2080201328
Leicht und Leinwand, Fotografie und Malerei im 19. Jahrhundert, szerk. Beiersdorf, Leonie, Grossmann, Ulrich G., Müller-Tamm, Pia, Deutscher Kunstverlag, 2019; ISBN-10: 3422979840

Ajánlott irodalom:

Natur als Kunst: Landschaft im 19. Jahrhundert, Wienand, 2016; ISBN-10: 3868323198
Friese-Oerterman, Sabine: Arbeiter in Malerei und Fotografie des 19. Jahrhunderts, Deutschland, Großbritannien, USA, Reimer, 2017; ISBN-10: 3496015667
Photography and Other Media in the Nineteenth Century, szerk. Leonardi Nikoletta, Pennsylvania State University Press, 2019; ISBN-10: 0271079169
Steindl Katharina, Am Rande der Fotografie, Eine Medialitätsgeschichte des Fotograms im 19.. Jahrhundert, De Gruyter, 2018; ISBN-10: 3110567806

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- tájékozott a festészet és grafika főbb korszakaiban, stílusában és alkotásaiban
- ismeri a műleírás és műértelmezés alapproblémáit, ismeri az alapvető szakterminológiát
- ismeri és felismeri a műalkotások technikai sajátosságait
- ismeretekkel rendelkezik a műleírás, műelemzés jelentőségéről, kulturális és társadalmi szerepéről

b) képességei

- képes argumentumok azonosítására, átgondolására, valamint ezeknek előszóban és írásban vázlatos vagy részletes bemutatására
- fejleszti vizuális képességeit és memóriáját, képes kreatív látásmódra
- képes elmélyült, szisztematikus megfigyelésre, elemzésére, értelmezésére
- képes megfelelő írásbeli és szóbeli prezentációra

c) attitűdje

- kritikai és kreatív gondolkodás és problémaérzékenység jellemzi
- alapos és elmélyült megfigyelőképesség jellemzi
- folytonosan fejleszti saját szellemi képességeit, képes arra, hogy külső segítség nélkül is módszeresen gyarapítsa tudását
- képes argumentált módon kifejezni saját álláspontját
- a felismert kulturális értékeket képviseli és közvetíti

d) autonómiája és felelőssége

- véleményét körültekintően alakítja ki, tájékozódik és felelősséget vállal saját álláspontjáért
- véleményét argumentumokra alapozza
- elkötelezett az emberi méltóság által megkövetelt, etikailag és szellemileg alapos érvelés mellett
- felelősséget vállal akár szóban, akár írásban megfogalmazott véleményéért, közéleti és tudományos téren is
- képes a kulturális értékekkel szembeni felelős és etikus magatartásra, kreatív véleményalkotásra

Tantárgy neve: Egyetemes művészettörténet II. - Művészek és művészlegendák a 20. században	Kreditértéke: 5
Tantárgy neve angolul: Art History II. - Artists and Artist Legends in the 20th Century	A tantárgy kódja(i):
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 50/50%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. és heti óraszám nappali képzésen: 2/2 féléves óraszám levelező képzésen: 12/12	
A számonkérés módja: kollokvium	
Évközi tanulmányi követelmények: 2 zárthelyi dolgozat, 1 prezentáció	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: folyamatában és egyénileg	
A tantárgy tantervi helye: 2. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus célja bevezetni a hallgatókat a 20. század művészetének irányzataiba és vezető alkotóinak művészi és elméleti munkásságába.	
Elsajátítandó ismeretanyag:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Avantgárd mozgalmak és manifesztumok a 20. században 2. Cézanne helye a művészettörténeti magyarázatokban 3. M. Duchamp munkássága és hatása 4. P. Mondrian és az absztrakció transzcendens vonásai 5. P. Klee és Kandinszkij életműve 6. Picasso korszakai 7. C. Brancusi munkássága 8. K. Malevics és <i>A tárgy nélküli világ</i> 9. M. Rothko és a festészet transzcendens értelmezése 10. S. Dalí munkássága 11. Dubuffet munkássága 12. J. Pollock és a Pollock-mítosz 13. Ad Reinhardt az absztrakt expresszionizmustól a minimal artig 14. Andy Warhol munkássága és a művészszemélyiség ártértékelése 15. F. Bacon munkássága 	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom	
Kötelező irodalom:	

Soussloff, Chatherine M.: Absolute Artist, The Historoography of a Concept,, University of Minnesota Press, 1997, ISBN-10: 0816628971
Deleuze, Gilles: Francis Bacon. Az érzet logikája (ford. Seregi Tamás), Atlantisz Könyvkiadó, Budapest, 2014 ISBN 9789639777286

Ajánlott irodalom:

Chalupecky, Jindrich: A művész sorsa: Marcel Duchamp-meditációk, ford. BEKE Márton, Bp., Balassi Könyvkiadó, 2002. ISBN 9635034934
Crow, Thomas E.: Modern Art in the Common Culture, Yale University Press, New Haven, 1996

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- A hallgató ismeretekkel rendelkezik a 20. századi egyetemes művészetről, annak főbb stílusirányzatairól és kiemelkedő alkotóiról,
- ismeri e korszak történelmi, kultúrtörténeti, társadalomtörténeti hátterét, új kihívásait,
- jártas a kutatómódszertani és értelmezéstani ismeretekben.

b) képességei

- Képes egyes művészeti jelenségek beható elemzésére és értelmezésére,
- képes argumentumok azonosítására, átgondolására, valamint ezeknek élőszóban és írásban vázlatos vagy részletes bemutatására,
- fejleszti vizuális képességeit és memóriáját, képes kreatív látásmódra,
- gyarapszik a minőségre való érzékenysége,
- képes megfelelő írásbeli és szóbeli prezentációra.

c) attitűdje

- Kritikai és kreatív gondolkodás és problémaérzékenység jellemzi,
- folytonosan fejleszti saját szellemi képességeit, képes arra, hogy külső segítség nélkül is módszeresen gyarapítsa tudását,
- képes szakmai érvelés mentén kifejtetni saját álláspontját,
- a felismert kulturális értékeket képviseli és közvetíti.

d) autonómiája és felelőssége

- Véleményét körültekintően alakítja ki, tájékozódik és felelősséget vállal saját álláspontjáért,
- módszertani eszközökkel rendelkezik az önálló kutatáshoz,
- elkötelezett az emberi méltóság által megkövetelt, etikailag és szellemileg alapos érvelés mellett,
- képes a kulturális értékekkel szembeni felelős és etikus magatartásra, kreatív véleményalkotásra.

Tantárgy neve: Magyarországi művészettörténet – Modern művészet Magyarországon	Kreditértéke: 5
Tantárgy neve angolul: Hungarian Art History – Modern Art in Hungary	A tantárgy kódja(i):
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 50/50%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. és heti óraszám nappali képzésen: 2/2 féléves óraszám levelező képzésen: 12/12	
A számonkérés módja: kollokvium	
Évközi tanulmányi követelmények: 2 zárthelyi dolgozat, 1 prezentáció	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: folyamatában és egyénileg	
A tantárgy tantervi helye: 2. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus célja bevezetni a hallgatókat a 20. századi magyarországi művészet irányzataiba és vezető alkotóinak művészi munkásságába.	
Elsajátítandó ismeretanyag:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Milleniumi ünnepek 2. Nagybánya 3. Az alföldi művészet és Mednyánszky 4. A szecesszió művészei 5. Művészeti tömörülések az impresszió jegyében 6. Avantgárd és aktivista mozgalmak 7. Újklasszicista törekvések, a Grasham-kör és a Római Iskola 8. A szentendrei művészet és az Európai Iskola 9. Szocreál 10. Művészet az ötvenes és hatvanas években 11. A Zuglói kör, az Iparterv, a Szürenon és Balatonboglár 12. A hetvenes évek művészete 13. A nyolcvanas évek művészete 14. A kilencvenes évek művészete 15. Művészek az ezredfordulón 	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom	
Kötelező irodalom:	

Beke László, Gábor Eszter, Prakfalvi Endre, Sisa József, Szabó Júlia: Magyar művészet 1800-tól napjainkig, Corvina, 2002, ISBN 9631351394

Magyar képzőművészet a 20. században, szerk. András Gábor, Pataki Gábor, Szücs György, Zwickl András, Bp., Corvina, 1999; ISBN 9631345513

A második nyilvánosság. XX. századi magyar művészet, Összeáll.: Knoll, Hans, szerk. Jolsvai Júlia, Bp., Enciklopédia Kiadó, 2002. ISBN 9638477628

Ajánlott irodalom:

Keserü Katalin, A századforduló, Kijarat, 2007; ISBN 978-963-9529-16-8

S. Nagy Katalin, Emlékkavicsok, Holocaust a magyar képzőművészetben 1938-1945, Bp., Glória Kiadó, 2006. ISBN 963-9283-99-1

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- tájékozott a festészet és grafika főbb korszakaiban, stílusában és alkotásaiban
- ismeri a 20. századi magyarországi művészet főbb stílusirányzatait, csoportjait és alkotóit,
- ismeri e korszak történelmi, kultúrtörténeti, társadalomtörténeti háttérét,
- jártas az összehasonlító kutatási módszerekben és értelmezői gyakorlatokban
- ismeri a műleírás és műértelmezés alapproblémáit, ismeri az alapvető szakterminológiát
- ismeri és felismeri a műalkotások technikai sajátosságait
- ismeretekkel rendelkezik a műleírás, műelemzés jelentőségéről, kulturális és társadalmi szerepéről

b) képességei

- képes argumentumok azonosítására, átgondolására, valamint ezeknek előszóban és írásban vázlatos vagy részletes bemutatására
- fejleszti vizuális képességeit és memóriáját, képes kreatív látásmódra
- képes elmélyült, szisztematikus megfigyelésre, elemzésére, értelmezésére
- képes megfelelő írásbeli és szóbeli prezentációra

c) attitűdje

- kritikai és kreatív gondolkodás és problémaérzékenység jellemzi
- alapos és elmélyült megfigyelőképesség jellemzi
- folytonosan fejleszti saját szellemi képességeit, képes arra, hogy külső segítség nélkül is módszeresen gyarapítsa tudását
- képes argumentált módon kifejteni saját álláspontját
- a felismert kulturális értékeket képviseli és közvetíti

d) autonómiája és felelőssége

- véleményét körültekintően alakítja ki, tájékozódik és felelősséget vállal saját álláspontjáért
- véleményét argumentumokra alapozza
- elkötelezett az emberi méltóság által megkövetelt, etikailag és szellemileg alapos érvelés mellett
- felelősséget vállal akár szóban, akár írásban megfogalmazott véleményéért, közéleti és tudományos téren is
- képes a kulturális értékekkel szembeni felelős és etikus magatartásra, kreatív véleményalkotásra

Tantárgy neve: A kultúra intézményei	Kreditértéke: 3
Tantárgy neve angolul: Cultural Institutions	A tantárgy kódja(i):
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 50/50%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. és heti óraszám nappali képzésen: 2/0 fél éves óraszám levelező képzésen: 12/0	
A számonkérés módja: kollokvium	
Évközi tanulmányi követelmények: 2 zárthelyi dolgozat, 1 prezentáció	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: folyamatában és egyénileg	
A tantárgy tantervi helye: 1. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A kurzus célja bevezetni a hallgatókat a kultúra társadalmi szerepének elméleteibe, valamint a kulturális intézmények főbb típusaiba, működési sajátosságaiba, feladataiba.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A közjó és a kultúra kapcsolata a társadalomelméletekben 2. A közművelődés alapintézményei: művelődési ház, közkönyvtár 3. A magyar könyvtárhálózat 4. A Magyar Tudományos Akadémia 5. Közművelődési kutatóhelyek 6. Közgyűjtemények, levéltárak 7. Könyvkiadás Magyarországon 8. Műemlékvédelem 9. Irodalmi társaságok 10. Színházak 11. Zenei és táncművészeti intézmények és együttesek 12. Kiállítási intézmények 13. Alapítványok a kultúráért és a Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány 14. Állami díjak és kitüntetések a kultúra területén 15. Állami ösztöndíjak 	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom	
<p>Kötelező irodalom: Ébli Gábor: Múzeumánia: Egy kulturális élménygyár európai modelljei. Budapest, L'Harmattan, 2016. ISBN 9789632366579 Kormos Sándor: Közművelődési intézmények és szervezetek, Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 2005. ISBN: 963-19-2786-5</p>	

Szabó Annamária Eszter: A kulturális örökség joga, Miskolc, Bíbor Kiadó, 2013. ISBN: 978-963-9988-75-0

Ajánlott irodalom:

German Kinga, Ruttkay Zsófia (szerk): Digitális Múzeum. Budapest-Szentendre 2017. ISBN 978-615-5123-53-5

Marosi Ernő: Válaszúton a magyar műemlékvédelem. IN: Pavilon, 6. 1991, 2-8 o.

T. Kiss Tamás: Fordulatok-Folyamatok. Fejezetek a magyarországi kormányok kultúrpolitikáiról 1867-2000. Új Mandátum Könyvkiadó, Budapest, 2002. ISBN: 963-9336-84-X

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- tájékozott a civilizáció főbb korszakaiban, az európai kulturtörténetben
- ismeri a kultúrával kapcsolatos alapvető szakterminológiát
- ismeri a kultúra társadalmi szerepét és feladatait
- ismeretekkel rendelkezik a kulturális intézmények főbb kategóriáiról és intézményi működési sajátosságairól

b) képességei

- képes argumentumok azonosítására, átgondolására, valamint ezeknek előszóban és írásban vázlatos vagy részletes bemutatására
- fejleszti vizuális képességeit és memóriáját, képes kreatív látásmódra
- képes elmélyült, szisztematikus megfigyelésre, elemzésére, értelmezésére
- képes megfelelő írásbeli és szóbeli prezentációra

c) attitűdje

- kritikai és kreatív gondolkodás és problémaérzékenység jellemzi
- alapos és elmélyült megfigyelőképesség jellemzi
- folytonosan fejleszti saját szellemi képességeit, képes arra, hogy külső segítség nélkül is módszeresen gyarapítsa tudását
- képes argumentált módon kifejezni saját álláspontját
- a felismert kulturális értékeket képviseli és közvetíti

d) autonómiája és felelőssége

- véleményét körültekintően alakítja ki, tájékozódik és felelősséget vállal saját álláspontjáért
- véleményét argumentumokra alapozza
- elkötelezett az emberi méltóság által megkövetelt, etikailag és szellemileg alapos érvelés mellett
- felelősséget vállal akár szóban, akár írásban megfogalmazott véleményéért, közéleti és tudományos téren is
- képes a kulturális értékekkel szembeni felelős és etikus magatartásra, kreatív véleményalkotásra

Tantárgy neve: A műelemzés módszerei	Kreditértéke: 3
Tantárgy neve angolul: Methods of Art Analysis	A tantárgy kódja(i):
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 50/50%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. és heti óraszám nappali képzésen: 0/2 fél éves óraszám levelező képzésen: 0/12	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Évközi tanulmányi követelmények: 2 zárthelyi dolgozat, 1 prezentáció	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: folyamatában és egyénileg	
A tantárgy tantervi helye: 1. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A hallgatók a képek leírásának és értelmezésének tudományos alapjaival, módszereivel és szakterminológiájával ismerkednek meg a kurzus során. A festmények, grafikák és fotók anyaghasználatának, technikájának, a megjelenítés módjának és stílusának megfigyelése, leírása mellett a hallgatók gyakorlatot szerezhetnek abban is, hogy egy ismeretlen műalkotást milyen külső jegyek alapján tudnak datálni és földrajzilag behatárolni. Rövid, interaktív játékokon, műleírási feladatokon valamint konkrét képek elemzésén keresztül helyezhetik át a gyakorlatba megszerzett tudásukat.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kép és nyelv kapcsolata 2. A műleírás kezdő lépése: „színes rétegek egy síkon” (Valéry) 3. A műtárgy anyaga, technikája, fizikai állapota 4. Ábrázolás és valóság viszonya (realizmus és absztrakció) 5. Az ábrázolt elemek felismerése – a Panofsky-féle jelenségértelmelem 6. A képszerkezet alaptípusai, kompozíció 7. A tér megjelenítése a művészetben 8. A stílus leírásának alapfogalmai 9. A színek megfigyelése, ecsetkezelés, vonalvezetés 10. Az idő megjelenítése a képzőművészetben 11. A mozgás ábrázolása a képzőművészetben 12. Ikonográfia 13. Párhuzamok keresése (téma, stílus, tartalom alapján) 14. Ikonológia 15. Művészettörténeti hermeneutika 	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom	
Kötelező irodalom:	

Thomka Beáta (szerk.) Képelemzés. Képleírás és képi elbeszélés. Budapest: Kijárat Kiadó, 1998
ISBN 963-9136-06-9

Ajánlott irodalom:

Wehlte, Kurt: A festészet nyersanyagai és technikái. Ford.: Maria Magdalena Fischer, Budapest:
Balassi Kiadó, Magyar Képzőművészeti Főiskola, 1994. ISBN: 9635060092

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- tájékozott a festészet és grafika főbb korszakaiban, stílusában és alkotásaiban
- ismeri a műleírás és műértelmezés alapproblémáit, ismeri az alapvető szakterminológiát
- ismeri és felismeri a műalkotások technikai sajátosságait
- ismeretekkel rendelkezik a műleírás, műelemzés jelentőségéről, kulturális és társadalmi szerepéről

b) képességei

- képes argumentumok azonosítására, átgondolására, valamint ezeknek előszóban és írásban vázlatos vagy részletes bemutatására
- fejleszti vizuális képességeit és memóriáját, képes kreatív látásmódra
- képes elmélyült, szisztematikus megfigyelésre, elemzésére, értelmezésére
- képes megfelelő írásbeli és szóbeli prezentációra

c) attitűdje

- kritikai és kreatív gondolkodás és problémaérzékenység jellemzi
- alapos és elmélyült megfigyelőképesség jellemzi
- folytonosan fejleszti saját szellemi képességeit, képes arra, hogy külső segítség nélkül is módszeresen gyarapítsa tudását
- képes argumentált módon kifejezni saját álláspontját
- a felismert kulturális értékeket képviseli és közvetíti

d) autonómiája és felelőssége

- véleményét körültekintően alakítja ki, tájékozódik és felelősséget vállal saját álláspontjáért
- véleményét argumentumokra alapozza
- elkötelezett az emberi méltóság által megkövetelt, etikailag és szellemileg alapos érvelés mellett
- felelősséget vállal akár szóban, akár írásban megfogalmazott véleményéért, közéleti és tudományos téren is
- képes a kulturális értékekkel szembeni felelős és etikus magatartásra, kreatív véleményalkotásra

Tantárgy neve: Esztétikatörténet I. - Hegel és N. Hartman művészetfilozófiája	Kreditértéke: 3
Tantárgy neve angolul: History of Aesthetics I. - The Philosophy of Art of Hegel and N. Hartman	A tantárgy kódja(i):
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 50/50%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. és heti óraszám nappali képzésen: 2/0 féléves óraszám levelező képzésen: 12/0	
A számonkérés módja: kollokvium	
Évközi tanulmányi követelmények: 2 zárthelyi dolgozat, 1 prezentáció	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: folyamatában és egyénileg	
A tantárgy tantervi helye: 1. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A tantárgy az utolsó két évszázad esztétikatörténetéből két kiemelkedő életműre koncentrálna, bemutatja G. W. F. Hegel és N. Hartmann átfogó esztétikai rendszerét, s elhelyezi őket koruk eszméi között. A hallgató e két nagy gondolkodó megismerésén és megértésén keresztül képet kaphat a szellemtörténeti gondolkodás alapvetéséről, a művészet szerepének hegeli értelmezéséről, a forma-eszme kettősségének problémájáról, a zárt mű koncepciójáról, tehát azokról az alapvető esztétikai problémákról, amelyekből a művészettörténet klasszikus vizsgálati irányai származnak.</p>	
A kurzus programja:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Rendszerfilozófiák a német idealizmusban - Bevezetés 2. A művészetfilozófia helye Hegel életművében 3. A 'Szellem a történelemben' és a 'Szellem a művészetben' koncepció 4. Művészetvallás <i>A szellem fenomenológiájában</i> 5. Az eszme és az alak problémája az <i>Esztétikai előadásokban</i> 6. A művészeti eszmény történetisége 7. A művészetek rendszerezése Hegelnél 8. A költészet szerepe a szellem történeti mozgásában 9. Rendszerkényszer és a polgári művészet kritikája 10. A fenomenológiai művészetfilozófia változatai 11. Nikolai Hartmann esztétikájának helye a hermeneutikai gondolkodásban 12. Fenomenológiai redukció és a mű zárt világa 13. A műalkotás létstruktúrájának rétegzettsége 14. A formai zártág problematikussága és kritikája 15. Az örök értékek Hartmann gondolkodásában 	

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom

Kötelező irodalom:

G. W. F. Hegel: Esztétikai előadások, I-III., Bp., Akadémiai Kiadó, 1980.2 ISBN 9630526379

G. W. F. Hegel: Előadások a művészet filozófiájáról, Bp., Atlantisz, 2004. ISBN 963916562-X

Nicolai Hartmann: Esztétika, Bp., Magyar Helikon, 1977. ISBN 9632070836

Ajánlott irodalom:

Simon Ferenc: Hegel élete és filozófiája, Máriabesnyő – Gödöllő, Attraktor, 2009. ISBN 9789639857315

Suki Béla: Hegel filozófiai rendszerének alapkérdései, Bp., Magvető, 1981. ISBN 9632716841

Redl Károly: Bevezetés, in: N. Hartmann, Lételméleti vizsgálódások, Bp., Gondolat, 1972. 5-37.

Szilágyi Imre: Az „örök” értékek nyomában, Nicolai Hartmann értékétikájának kritikájához. Bp., Gondolat, 1975. ISBN 9632803027

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- tájékozott a nyugati esztétikatörténet nagy korszakaiban és műveiben
- ismer esztétika tudományi alapszövegeket, alpműveket és alapproblémákat
- tájékozott a klasszikus, a modern és a kortárs elméletekben, a vizuális kultúrában
- ismeri az ágazati esztétikákat, ismer kanonikus műveket.
- ismeretekkel rendelkezik az esztétikatörténetről, annak jelentőségéről, civilizációs és társadalmi szerepéről

b) képességei

- képes argumentumok azonosítására, átgondolására, valamint ezeknek előszóban és írásban vázlatos vagy részletes bemutatására
- fejleszti vizuális képességeit és memóriáját, képes kreatív látásmódra
- képes elmélyült, szisztematikus megfigyelésre, elemzésére, értelmezésére
- képes megfelelő írásbeli és szóbeli prezentációra

c) attitűdje

- kritikai és kreatív gondolkodás és problémaérzékenység jellemzi
- alapos és elmélyült megfigyelőképesség jellemzi
- folytonosan fejleszti saját szellemi képességeit, képes arra, hogy külső segítség nélkül is módszeresen gyarapítsa tudását
- képes argumentált módon kifejtetni saját álláspontját
- a felismert kulturális értékeket képviseli és közvetíti

d) autonómiája és felelőssége

- véleményét körültekintően alakítja ki, tájékozódik és felelősséget vállal saját álláspontjáért
- véleményét argumentumokra alapozza
- elkötelezett az emberi méltóság által megkövetelt, etikailag és szellemileg alapos érvelés mellett
- felelősséget vállal akár szóban, akár írásban megfogalmazott véleményéért, közéleti és tudományos téren is
- képes a kulturális értékekkel szembeni felelős és etikus magatartásra, kreatív véleményalkotásra

Tantárgy neve: Esztétikatörténet II. - A 20. század esztétikai dilemmái	Kreditértéke: 3
Tantárgy neve angolul: History of Aesthetics II. - The Aesthetic Dilemmas of the 20th Century	A tantárgy kódja(i):
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 50/50%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. és heti óraszám nappali képzésen: 2/0 féléves óraszám levelező képzésen: 12/0	
A számonkérés módja: kollokvium	
Évközi tanulmányi követelmények: 2 zárthelyi dolgozat, 1 prezentáció	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: folyamatában és egyénileg	
A tantárgy tantervi helye: 2. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (<i>ha nem magyar</i>): -	
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A kurzus során, építve az esztétikatörténetről korábban szerzett tudásanyagra, a művészet alapvető filozófiai elvonatkoztatású interpretálási módjait és problémáit tekintjük át. Vizsgálódásunk középpontjában a művészettel kapcsolatos 20. században felmerült befogadás-esztétikai, fenomenológiai, antropológiai és hermeneutikai problémák állnak, valamint a populáris és az avantgárd művészet klasszikus hagyományhoz való viszonya és az esztétikum zárt vizsgálatának jogosultsága.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A rútság problémája 2. Nietzsche az antikvitásról 3. Marxista esztétika 4. A hermeneutika megalapozása 5. Heidegger és <i>A műalkotás eredete</i> 6. Gadamer és a filozófiai hermeneutika 7. A recepcióesztétika kérdésfelvetései 8. Esztétika mint aiszthézis 9. Fenomenológiai esztétika 10. Esztétika és antropológia 11. Az esztétikum belső meghatározottságának kritikái 12. A. C. Danto művészetfilozófiája 13. „A művészet vége” és „az esztétika vége” gondolat 14. Az alak fogalma az esztétikai irodalomban 15. Az esztétika perspektívái 	

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom

Kötelező irodalom:

Danto, A. C.: Hogyan semmizte ki a filozófia a művészetet?, Atlantisz, Bp., 1997. ISBN : 963-7978-88-7

Gadamer, Hans-Georg: Igazság és módszer. Egy filozófiai hermeneutika vázlata. Osiris, Bp., 2003 ISBN: 963-389-213-9

Az esztétika vége – vagy se vége se hossza?, szerk. Bacsó B., Ikon, Bp., 1995, ISBN: 963 7948937

Heidegger, Martin: A műalkotás eredete. Európa, 1988 ISBN: 963 07 4548-8

Ajánlott irodalom:

Nietzsche, Friedrich: A tragédia születése, Magvető, Budapest, 2007. ISBN 978-963-14-2341-9

Lyotard, Jean-Francois: A posztmodern állapot. Századvég, 1993. ISBN: 963-8384-19-0

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- tájékozott a nyugati eszmetörténet, filozófiatörténet és művészet nagy korszakaiban és műveiben
- ismer filozófiai és művészeti alapszövegeket, alpműveket és alapproblémákat
- ismeri az elméleti problémafelvetés és problémamegoldás hagyományos és mai változatait
- ismeretekkel rendelkezik a művészetfilozófia mibenlétéről, történetéről, jelentőségéről és társadalmi szerepéről

b) képességei

- képes argumentumok azonosítására, átgondolására, valamint ezeknek előszóban és írásban vázlatos vagy részletes bemutatására
- fejleszti vizuális képességeit és memóriáját, képes kreatív látásmódra
- képes elmélyült, szisztematikus megfigyelésre, elemzésre, értelmezésre
- képes megfelelő írásbeli és szóbeli prezentációra

c) attitűdje

- kritikai és kreatív gondolkodás és problémaérzékenység jellemzi
- alapos és elmélyült megfigyelőképesség jellemzi
- folytonosan fejleszti saját szellemi képességeit, képes arra, hogy külső segítség nélkül is módszeresen gyarapítsa tudását
- képes argumentált módon kifejtetni saját álláspontját
- a felismert kulturális értékeket képviseli és közvetíti

d) autonómiája és felelőssége

- véleményét körültekintően alakítja ki, tájékozódik és felelősséget vállal saját álláspontjáért
- véleményét argumentumokra alapozza
- elkötelezett az emberi méltóság által megkövetelt, etikailag és szellemileg alapos érvelés mellett
- felelősséget vállal akár szóban, akár írásban megfogalmazott véleményéért, közéleti és tudományos téren is
- képes a kulturális értékekkel szembeni felelős és etikus magatartásra, kreatív véleményalkotásra

Tantárgy neve: Designtörténet és designelmélet	Kreditértéke: 3
Tantárgy neve angolul: Design History and Design Theory	A tantárgy kódja(i):
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 50/50%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. és heti óraszám nappali képzésen: 2/0 féléves óraszám levelező képzésen: 12/0	
A számonkérés módja: kollokvium	
Évközi tanulmányi követelmények: 2 zárthelyi dolgozat, 1 prezentáció	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: folyamatában és egyénileg	
A tantárgy tantervi helye: 1. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A kurzus célja, hogy bevezesse a hallgatókat az iparművészet, az alkalmazott művészet és a design fogalmaiba, elméleti és történeti vonatkozásaiba. A kurzus a tárgykultúra olyan korszakaira és területeire fókuszál, amelyek döntő hatással voltak az iparművészet modern kori fejleményeire. A 19. század nagy változásai: a nagyipari termelés, a nagyvárosi életmód, a gazdasági, politikai és társadalmi változások alapjaiban változtatták meg az iparművészet feladatait, lehetőségeit és sajátosságait. Egy-egy speciális terület (Arts and Crafts, szecesszió, Bauhaus, art deco, stb.) tanulmányozásán keresztül szó esik a tárgytervezés alapvető kérdéseiről, az esztétikai és szociális szempontokról, a formatervezésnek az iparral és a művészeti világgal való kapcsolatáról.</p>	
Elsajátítandó ismeretanyag:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Iparművészet, formatervezés, design – a fogalmak tisztázása 2. A design kapcsolata a gazdasággal és az iparral 3. A design szociológiai vetületei 4. Funkcionalitás, ergonómia 5. A formatervezés története a 19. században 6. A formatervezés története a 20. század első felében 7. Design-történet 1945 után 8. Designkommunikáció 9. Bútor- és környezettervezés 10. Használati tárgy-tervezés, ruhatervezés 11. Dísz tárgy és ékszertervezés 12. Ipari termék-tervezés 	

- 13. Design és ökológia
- 14. Designpolitikák
- 15. Design-múzeumok

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom

Kötelező irodalom:

Ernyey Gyula: Az ipari forma története. Budapest, Corvina 1983 ISBN: 9631312534
 Ernyey Gyula: Muchától Rubikig: Magyarország és Kelet-Közép-Európa 20.századi designtörténetéből. Budapest, Ráday Könyvesház, 2010. ISBN: 9789639942028
 Vadas József: Modern és posztmodern: Az Eiffel-toronytól a Proust fotelig. Budapest, Geopen, 2006 ISBN: 9789639574908

Ajánlott irodalom:

Alexander von Vegesack: Thonet: hajlítotfta- és csővázás bútorok. Cser K. 2009 ISBN: 9789639759770
 Éri Gyöngyi-Jobbágyi Zsuzsanna: A magyar századforduló, 1896-1914. Budapest, Corvina 1997 (ISBN nincs jelezve)
 Pevsner, Nikolaus: A modern formatervezés úttörői. Budapest, Gondolat 1977.
 Ernyey Gyula: Design. 1750–2000. Budapest, Ráday Könyvesház, 2011 ISBN: 9789639942059
 Fuad-Luke, Alastair: The Eco Design Handbook. Thames and Hudson, 2000, 2004

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- A hallgató ismeri a 19. és 20. századi iparművészet, formatervezés és design főbb stílusirányzatait, csoportjait, emlékeit és alkotóit,
- ismeri e korszak történelmi, kultúrtörténelmi, társadalomtörténelmi háttérét, új kihívásait,
- rendelkezik technikatörténelmi ismeretekkel,
- jártas az összehasonlító kutatási módszerekben és értelmezői gyakorlatokban.

b) képességei

- Képes egyes művészeti jelenségek beható elemzésére és értelmezésére,
- képes argumentumok azonosítására, átgondolására, valamint ezeknek előszóban és írásban vázlatos vagy részletes bemutatására,
- képes komplex gondolkodásra, nyitott a társtudományokkal való együttműködésre és az interdiszciplináris megközelítésre,
- fejleszti vizuális képességeit és memóriáját, képes kreatív látásmódra,
- fejleszti a tárgykultúra és környezetkultúra iránti érzékenységét
- gyarapszik a minőségre való érzékenysége,
- képes megfelelő írásbeli és szóbeli prezentációra,
- képes elmélyült tudományos kutatásra.

c) attitűdje

- Kritikai és kreatív gondolkodás és problémaérzékenység jellemzi,
- folytonosan fejleszti saját szellemi képességeit, képes arra, hogy külső segítség nélkül is módszeresen gyarapítsa tudását,
- képes argumentált módon kifejezni saját álláspontját,
- a felismert kulturális értékeket képviseli és közvetíti.

d) autonómiája és felelőssége

- Véleményét körültekintően alakítja ki, tájékozódik és felelősséget vállal saját álláspontjáért,
- elkötelezett az emberi méltóság által megkövetelt, etikailag és szellemileg alapos érvelés mellett,

- képes a kulturális értékekkel szembeni felelős és etikus magatartásra, kreatív véleményalkotásra.

Tantárgy neve: Vizuális kultúrakutatás	Kreditértéke: 3
Tantárgy neve angolul: Visual Cultural Research	A tantárgy kódja(i):
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 90/10%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. és heti óraszám nappali képzésen: 2/0 féléves óraszám levelező képzésen: 12/0	
A számonkérés módja: kollokvium	
Évközi tanulmányi követelmények: 2 zárthelyi dolgozat, 1 prezentáció	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: folyamatában és egyénileg	
A tantárgy tantervi helye: 1. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>Az tárgy a vizuális kultúrák interdiszciplináris kutatásába vezeti be a hallgatókat azon szemléletmód mentén, amely a látást társadalmi konstrukcióként fogja fel, melyet a technikai feltételek mellett az intézményrendszer, a hatalom és a diszkurzivitás határoz meg. Olvasmányaink és elemzéseink nyomán a művészi és nem művészi képeket, a hétköznapi élet tárgyait, az élet és az emberi test képi megjelenítéseit, a populáris kultúra képalkotó tevékenységét elemezhető megjelenítéseként szemléljük, rendszerezük és értelmezzük. A kurzus különösen nagy figyelmet fordít a kutatási irány forrásaira és vitáira.</p>	
Elsajátítandó ismeretanyag:	
<ol style="list-style-type: none">1. A látás hegemoniája és annak 20. századi kritikája2. Visual Culture, Visual Studies, Bildwissenschaft3. A kritikai kultúrakutatás témafelvetései és a Visual Culture4. A hétköznapi élet vizualitása5. A tudomány képei6. A vizualitás kutatása és a művészettörténet7. Kritikai ikonológia8. Képregény és science fiction9. A terror reprezentációja10. A média hatása a kortárs művészetre11. Naturalizmus és technorealizmus	

- 12. Képháború
- 13. A poszthumán testkép
- 14. Virtuális testek és terek
- 15. Szimulákrumelmélet

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom

Kötelező irodalom:

- Hornyik Sándor: Idegenek egy bűnös városban, Művészettörténetek és vizuális kultúrák, Bp., L'Harmattan, 2011; ISBN 9789632364032
- Mirzoeff, Nicholas: An Introduction to Visual Culture (London: Routledge, 2009); ISBN-10: 0415327598
- A képek politikája, Mitschell, W.J.T. válogatott írásai, szerk. Szőnyi György Endre, Szauter Dóra, JATE Press, Szeged, 2008; ISBN 9789634828976
- Bredkamp, Horst: Mellőzött hagyomány? A művészettörténet mint képtudomány, ford. Wessely Anna, Buksz, 15. évf. 3. sz., 2003, 253-258.

Ajánlott irodalom:

- Das Technische Bild. Kompendium zu einer Stilgeschichte wissenschaftlicher Bilder, szerk. Bredekamp, Horst/ Schneider, Birgit/ Dünkel, Vera, Berlin 2008; ISBN-10: 3050044969
- Elkins, James: The Domain of Images, Cornell University Press, Ithaca-London, 1999; ISBN-10: 0801487242
- Representation: Cultural Representations and Signifying Practices (Culture, Media, Identities), szerk. Hall Stuart, Evans, Jessica, Nixon, Sean, Sage, London, 2013; ISBN-10: 9781849205634

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- A hallgató ismeri a vizuális kultúrakutatás legfontosabb irodalmait és módszertani elveit,
- rálátása van a vizuális kultúra különböző területei és a kortárs művészet közötti kölcsönhatásokra,
- tájékozott az interdiszciplináris képkutatás lehetőségeivel és problémáival kapcsolatban.
- tájékozott a modern és a kortárs vizuális-technikai művészetek történelmileg és kulturálisan változó, társadalmi-szellemi, vallási-kultikus, hatalmi-ideológiai, kommunikációs sajátágaival kapcsolatban.

b) képességei

- Fejlődik a képi memóriája és elemzőkészsége,
- képes a mindennapi élet képi megjelenítéseit kritikai elemzés alá vonni,
- képes az elméleti szövegek kritikus olvasására és elemzésére, valamint elemző esszé írására,
- képes tudományosan releváns művészettörténeti problémák azonosítására,
- képes naprakész a szakirodalmi áttekintések készítésére,
- nyitott a társtudományok követésére és az interdiszciplináris együttműködésre.

c) attitűdje

- A hallgatót kritikai és kreatív gondolkodás és társadalmi érzékenység jellemzi,
- alapos és elmélyült a megfigyelőképessége,
- képes arra, hogy külső segítség nélkül is módszeresen gyarapítsa tudását,
- képes szakmai érvek mentén kifejtetni saját álláspontját,
- egy számára újszerű kérdéskörben is képes tájékozódni, információkat szerezni, látókörét
- bővíteni, véleményét ennek megfelelően körültekintően kialakítani és kifejezni.

d) autonómiaja és felelőssége

- A hallgató módszertani eszközöket kap önálló kutatómunka végzéséhez,
- felelősséget vállal akár szóban, akár írásban megfogalmazott véleményéért, közéleti és tudományos téren is,
- képes a kulturális értékekkel szembeni felelős és etikus magatartásra, a kreatív véleményalkotásra.

Tantárgy neve: Képeleméletek	Kreditértéke: 3
Tantárgy neve angolul: Image Theories	A tantárgy kódja(i):
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 90/10%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. és heti óraszám nappali képzésen: 2/0 fél éves óraszám levelező képzésen: 12/0	
A számonkérés módja: kollokvium	
Évközi tanulmányi követelmények: 2 zárthelyi dolgozat, 1 prezentáció	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: folyamatában és egyénileg	
A tantárgy tantervi helye: 2. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A tantárgy célja, hogy bevezesse a hallgatókat a kép fogalmába, elméleteibe, és a képekkel kapcsolatos gondolkodás történetébe.	
Elsajátítandó ismeretanyag:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kép és megismerés 2. A képek mint nyomok 3. Kép és emlékezet 4. Az ikon teológiája 5. Képviták és képrombolás a Bizánci Birodalomban 6. Képviták és képrombolás a nyugati világban 7. Kép és reprezentáció 8. Illúzió és képiség 9. Kép – képsík - keretezés 10. A perspektíva mint szimbolikus forma 11. A képi fordulat 12. A spektakulum társadalmi szerepe 13. A képek retorikája 14. A képek és a szövegek viszonya 	

15. Képek mint a tudás eszközei

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom

Kötelező irodalom:

Panofsky, Erwin: „A perspektíva mint ’szimbolikus forma’”. A jelentés a vizuális művészetekben. Gondolat, Budapest, 1984.

W. J. T. Mitchell: A képek politikája. Szeged, JATE Press, 2012, 15–51, 131–155 (1. Bevezetés. Mi a kép?, A képi fordulat).

Kép-Képiség. Atheneum 1993/4. szerk. Bacsó Béla. T-Twins Kiadó

Belting, Hans: Kép és kultusz. A kép története a művészet korszaka előtt. Budapest: Balassi, 2000.

Debord, Guy: A spektakulum társadalma. Balassi, Bp., 2006.

Greenberg, Clement: Művészet és kultúra. Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola, Bp., 2013.

Clement Greenberg: „Egy újabb Laokoón felé.”,

http://laokoon.c3.hu/dok/greenberg/03.egy_ujabb_laokoon_fele.pdf

Ajánlott irodalom:

Goodman, Nelson: „Az újraalkotott valóság.” In: Horányi Özséb (szerk.): A sokarcú kép. Typotex, Budapest, 2003, 41-68.

Hans Belting: „Kép és halál.” Kép-antropológia. Kijárat, Budapest, 2003.

Hans Belting, A hiteles kép – Képviták mint hitviták, 2009, Atlantisz

Változó művészetfogalom. Kortárs frankofón művészetelmélet. Szerk. és vál. Házas Nikoletta. Kijárat, Bp., 2001.

Hornyik Sándor, A képi fordulatról. <http://exindex.hu/index.php?l=hu&page=3&id=225>

ICONOCLASH. Beyond the Image Wars in Science, Religion and Art. Edited by Bruno Latour and Peter Weibel. The MIT Press, 2002

Kepes György, A világ új képe a művészetben és a tudományban. (The New Landscape in Art and Science). Budapest: Corvina, 1979.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- tájékozott a festészet és grafika főbb korszakaiban, stílusában és alkotásaiban
- ismeri a műleírás és műértelmezés alapproblémáit, ismeri az alapvető szakterminológiát
- ismeri és felismeri a műalkotások technikai sajátosságait
- ismeretekkel rendelkezik a műleírás, műelemzés jelentőségéről, kulturális és társadalmi szerepéről

b) képességei

- képes argumentumok azonosítására, átgondolására, valamint ezeknek előszóban és írásban vázlatos vagy részletes bemutatására
- fejleszti vizuális képességeit és memóriáját, képes kreatív látásmódra
- képes elmélyült, szisztematikus megfigyelésre, elemzésre, értelmezésre
- képes megfelelő írásbeli és szóbeli prezentációra

c) attitűdje

- kritikai és kreatív gondolkodás és problémaérzékenység jellemzi
- alapos és elmélyült megfigyelőképesség jellemzi
- folytonosan fejleszti saját szellemi képességeit, képes arra, hogy külső segítség nélkül is módszeresen gyarapítsa tudását

- képes argumentált módon kifejtteni saját álláspontját
- a felismert kulturális értékeket képviseli és közvetíti
- d) autonómiája és felelőssége**
 - véleményét körültekintően alakítja ki, tájékozódik és felelősséget vállal saját álláspontjáért
 - véleményét argumentumokra alapozza
 - elkötelezett az emberi méltóság által megkövetelt, etikailag és szellemileg alapos érvelés mellett
 - felelősséget vállal akár szóban, akár írásban megfogalmazott véleményéért, közéleti és tudományos téren is
 - képes a kulturális értékekkel szembeni felelős és etikus magatartásra, kreatív véleményalkotásra

Tantárgy neve: A kritikairás története	Kreditértéke: 4
Tantárgy neve angolul: The History of Criticism	A tantárgy kódja(i):
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 40/60%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. és heti óraszám nappali képzésen: 2/0 féléves óraszám levelező képzésen: 12/0	
A számonkérés módja: kollokvium	
Évközi tanulmányi követelmények: 2 zárthelyi dolgozat, 1 prezentáció	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: folyamatában és egyénileg	
A tantárgy tantervi helye: 2. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A tantárgy bevezetést nyújt a műkritika történetébe, valamint a műkritika szempontrendszerének legfontosabb elemeibe. Tárgyaljuk a kritikus kanonizáló szerepét, a művészettörténeti narratívaképzés típusait, illetve ezek kritikáját. A klasszikus és kortárs műkritikai szövegek vizsgálatán keresztül a hallgatók megismerhetik a műleírás problémáit, az érvelési stratégiákat, betekintést nyernek a kritikus és a művész viszonyába, a kritika történelmi kontextusának vizsgálatába. A szövegek olvasása és értelmezése mellett a hallgatók egy-egy aktuális kiállításához írnak kritikát, illetve esszét, ajánlót és megnyitót, hogy gyakorolhassák a szövegtípusok különbségeit.</p>	
<p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A dilettáns, az antikvárius és a műértő 2. A művészettörténet-írás mesternarratívái 3. A műkritika kezdetei (Étienne La Font de Saint-Yenne, Diderot) 4. Goethe és a Propylien 5. Charles Baudelaire mint kritikus 6. Írók, irodalmárok mint műértők R. M. Rilke, Tristan Tzara 7. John Ruskin 8. Clement Greenberg műkritikusi tevékenysége 9. A. C. Danto és az ún. intézményelmélet 10. Hazai műkritikusok kanonizáló tevékenysége (Lyka Károly) 	

11. Kállai Ernő műkritikai tevékenysége
12. Németh Lajos kanonizáló tevékenysége
13. A magyar művészettörténet-írás mesternarratívái
14. A kortárs művészet reflexiói a művészet történetiségére
15. A művészettörténet vége

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom

Kötelező irodalom:

Barnet, Sylvan: A Short Guid to Writing about Art, Longman, 2003; ISBN 0321101448
 Danto, A.C.: After the End of Art, Contemporary Art and the Pale of History, New Jersey, Priceton University Press, 1997; ISBN 0691002991
 Kállai Ernő: Művészet veszélyes csillagzat alatt, Bp., Corvina, 1981; ISBN 9631307573
 Lyka Károly: Magyar művészet Münchenben, Bp., Corvina, 1982; ISBN 9631314162
 Németh Lajos, A művészet sorsfordulója, Bp., Cicero, 1999, ISBN 9635392303
 Charles Baudelaire válogatott művészeti írásai, Bp., Képzőművészeti Alap, 1964.

Ajánlott irodalom:

Kluge, Dorit, Kritik als Spiegel der Kunst. Die Kunstreflexionen des La Font de Saint-Yenne im Kontext der Entstehung der Kunstkritik im 18. Jahrhundert (Kunst- und kulturwissenschaftliche Forschungen; Bd. 7). VFG, Weimar 2009, ISBN 978-3-89739-622-7
 Ruskin, John: A 19. század viharfelhője, Válogatott írások, Bp., Typotex, 2018, ISBN 9789632799698
 „Az utak elváltak.” A magyar képzőművészet új utakat kereső törekvéseinek sajtóviesszhangja. Szöveggyűjtemény. I–III. Szerkesztette: Tímár Árpád. Janus Pannonius Múzeum – MTA Művészettörténeti Kutatóintézet, Pécs, Budapest, 2009. ISBN: 9789639873063
 Kritikák és képek 1945–1975. Összeállították az MTA Művészettörténeti Kutató Csoportjának munkatársai. Corvina Kiadó, Budapest, 1976.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- A hallgató ismeri a műkritikaírás néhány kiemelkedő szerzőjét, szerepét és problémáit,
- ismereteket szerez a műalkotások közvetítésével kapcsolatban,
- tájékozott a művészetről szóló szövegek műfaji jellemzőit illetően,
- ismer hazai és nemzetközi képzőművészeti kritikai lapokat.

b) képességei

- Képes az ajánló, a megnyitó, az interjú, az esszé, a népszerűsítő cikk, az esszé és a műkritika műfajaiban önálló szövegalkotásra,
- képes a szövegfeldolgozás, a szövegelemzés és –értelmezés technikáinak alkalmazására,
- képes a kutatás állásának kritikai áttekintésére,
- ismeretei támogatják a nemzetközi vitaképesség kialakításában,
- fejlődik a kommunikációs- és íráskészsége.

c) attitűdje

- Kritikai és kreatív gondolkodás és problémaérzékenység jellemzi,
- folytonosan fejleszti saját szellemi képességeit, képes arra, hogy külső segítség nélkül is módszeresen gyarapítsa tudását,
- képes figyelemmel meghallgatni mások álláspontját, és elfogulatlanul mérlegelni az előadott vélemények tartalmát,

- képes argumentált módon kifejtteni saját álláspontját.

d) autonómiája és felelőssége

- Véleményét körültekintően, a művek minőségére érzékenyen alakítja ki, tájékozódik és felelősséget vállal saját álláspontjáért,
- saját szövegének felülvizsgálatát és javítását önállóan végzi,
- ismeretei felkészítik a műkritikusi tevékenységre és a művészettörténeti ismeretterjesztésre.

Tantárgy neve: Kortárs művészet - Új médiumok a kortárs művészetben	Kreditértéke: 6
Tantárgy neve angolul: Contemporary art - New Mediums in Contemporary Art	A tantárgy kódja(i):
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 50/50%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. és heti óraszám nappali képzésen: 2/2 féléves óraszám levelező képzésen: 12/12	
A számonkérés módja: kollokvium	
Évközi tanulmányi követelmények: 2 zárthelyi dolgozat, 1 prezentáció	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: folyamatában és egyénileg	
A tantárgy tantervi helye: 3. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus a II. világháborútól a jelenkorig terjedő időszak művészetét mutatja be a jellemző tendenciák, törekvések és megjelenési formák ismertetésén keresztül. Az előadás az új mediális jelenségek és műfajok bemutatására, és az általuk felvetett elméleti kérdések elemzésére helyezi a hangsúlyt, hogy ezzel a művek tematikus vagy stílári csoportosításán túl egy médiumok szerinti tárgyalás lehetőségét mutassa be a hallgatóknak, amely a nemzetközi és a hazai művészet kimagasló szereplőinek tárgyalásához is megfelelő keretet biztosít.	
Elsajátítandó ismeretanyag:	
1. Mediális szemlélet és a Documenta 6	
2. A mindennapi tárgyak mint a művek alapanyagai	
3. Fluxus művek	
4. A konceptuális művészet és az írás	
5. A Land Art és a térszobrászat	
6. Graffiti	

7. A happening és a performance
8. Idézet és kisajátítás a kortárs művészetben
9. Experimentális költészet
10. Body Art
11. Food Art
12. Experimentális film
13. Installáció
14. Videoinstallációk
15. Számítógépes eljárások

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom

Kötelező irodalom:

- Aknai Tamás: Egyetemes művészettörténet 1945-1980, Bp.-Pécs, Dialóg Campus, 2001; ISBN 9639123382
- Aknai Tamás: Deltatáj, Egyetemes művészettörténet mindenkinek 1980-200, Bp.-Pécs, Dialóg Campus, 2011; ISBN 9789639310964
- Manovich, Lev (2001, 2004): Posztmédiá esztétika – Krízisben a médium. Online elérés:
<http://exindex.hu/index.php?l=hu&page=3&id=227>
- András Edit, Kulturális átöltözés, Művészet a szocializmus romjain, Argumentum, 2009; ISBN 9789634465065
- Heartney: Eleanor, Art &Today, Phaidon Press, London, 2013. ISBN-10: 9780714866000

Ajánlott irodalom:

- András Edit: Kötéltánc. Tanulmányok az ezredvég amerikai képzőművészetéről, Új művészet, Bp., 2001. ISBN: 963779235x
- Hegy Lóránd: Új szenzibilitás, Bp., Magvető, 1983; ISBN 9631400670
- Hegy Lóránd: Avantgarde és transzavantgarde, A modern művészet korszakai, Bp: Magvető, 1986; ISBN 9631408752

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- A hallgató ismeri az egyetemes és a hazai kortárs művészet főbb megjelenési formáit,
- ismeretekkel rendelkezik a 20. század második fele, illetve a jelenkor főbb stílusirányzatairól és alkotóiról,
- ismeri e korszak történelmi, kultúrtörténelmi, társadalomtörténelmi hátterét, új kihívásait,
- rendelkezik kortárs műkritikai alapismeretekkel.

b) képességei

- Képes egyes művészeti jelenségek beható elemzésére és értelmezésére,
- fejleszti vizuális képességeit és memóriáját, képes kreatív látásmódra,
- nyitott az interdiszciplináris gondolkodásmódra és munkára,
- képes argumentumok azonosítására, átgondolására, valamint ezeknek élőszóban és írásban vázlatos vagy részletes bemutatására,
- képes megfelelő írásbeli és szóbeli prezentációra.

c) attitűdje

- Kritikai és kreatív gondolkodás és problémaérzékenység jellemzi,
- folytonosan fejleszti saját szellemi képességeit, képes arra, hogy külső segítség nélkül is módszeresen gyarapítsa tudását,
- képes szakmai érveléssel kifejteni saját álláspontját,
- a felismert kulturális értékeket képviseli és közvetíti.

d) autonómiája és felelőssége

- véleményét körültekintően alakítja ki, tájékozódik és felelősséget vállal saját álláspontjáért
- elkötelezett az emberi méltóság által megkövetelt, etikailag és szellemileg alapos érvelés mellett,
- képes a kulturális értékekkel szembeni felelős és etikus magatartásra, kreatív véleményalkotásra.

Tantárgy neve: Műgyűjtés és műkereskedelem	Kreditértéke: 3
Tantárgy neve angolul: Art Collection and Art Trade	A tantárgy kódja(i):
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 90/10%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. és heti óraszám nappali képzésen: 2/0 féléves óraszám levelező képzésen: 12/0	
A számonkérés módja: kollokvium	
Évközi tanulmányi követelmények: 2 zárthelyi dolgozat, 1 prezentáció	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: folyamatában és egyénileg	
A tantárgy tantervi helye: 3. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A műalkotásokat őrző jelentős közgyűjtemények előtörténete, kiépülésük folyamata az európai kultúrtörténet egyik legérdekesebb fejezete. Kiváltképp tanulságos, bemutatásra, elemzésre érdemes az intézményesülésnek az a folyamata, amelynek keretében a jelenlegi múzeumi struktúra létrejött Közép-Európában és Magyarországon. Ennek előzményeibe, részleteibe és kultúrpolitikai vonatkozásaiba nyernek beavatást a hallgatók a kurzus elvégzése során.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Museion – a szó etimológiája, eredete, a fogalom értelmezése a humanizmus és a felvilágosodás korában. 2. Kuriózumok, egzotikumok, raritások. Főúri műgyűjtemények a XVI. században. 3. Műgyűjtők és mecénások. Francesco Medici nagyherceg, II. Rudolf császár és IV. Fülöp spanyol király művészetpártoló tevékenysége Firenzében, Prágában, illetve Madridban. 4. Műalkotások, mint diplomáciai ajándékok; műgyűjtemények tulajdonosváltásai a politikai tárgyalások, alkuk eredményeként. Példák a XVII. század közép-európai és magyar történelméből. 5. Uralkodói gyűjtemények tudományos rendszerezése a XVIII. században. London (Oxford), Düsseldorf, München, Bécs. 6. A Bourbon dinasztia műgyűjteményeinek sorsa a francia forradalom éveiben. 	

7. A középkor kultúrájának és művészetének felfedezése. A párizsi Cluny Múzeum alapításának előzményei és bonyodalmai.
8. A nemzeti múlt csarnoka, a nemzet-eszme pantheonja. Nemzeti könyvtárak és múzeumok alapítása Közép-Európában a XIX. század első felében.
9. Modern múzeumi intézmények kiépülése a XIX. század közepén. London, Berlin, Hamburg, Bécs.
10. A magyar muzeológia hőskora. Rómer Flóris, Pulszky Ferenc és kortársaik.
11. A hazai múzeumi struktúra kialakulása az 1870-es évektől a XX. század elejéig.
12. Az 1932. évi velencei egyezmény előzményei és következményei Ausztriában és a Habsburg monarchia utódállamaiban.
13. Háborús veszteségek. Az elvesztett világháborúk következményei és a hazai múkincsállomány.
14. Átszervezési kísérletek a hazai muzeológiában 1950 és 1970 között.
15. Az országos és az önkormányzati kezelésben lévő magyarországi múzeumok jelenlegi struktúrája.

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom

Kötelező irodalom:

Entz Géza: A magyar műgyűjtés történetének vázlata 1850-ig. Budapest, 1937

Kosáry Domokos: Művelődés a XVIII. századi Magyarországon. Budapest 1980 ISBN 963-05-3342-1

Pulszky Ferenc (1814–1897) emlékére. Kiállításkatalógus. Magyar Tudományos Akadémia, Szerk. Marosi Ernő, et al. Budapest, 1997 ISBN 963-7381-62-7

Ajánlott irodalom:

Jankovich Miklós (1772 – 1846) gyűjteményei. Kiállításkatalógus. Magyar Nemzeti Galéria, Szerk. Mikó Árpád. Budapest, 2002

Julius v. Schlosser: Die Kunst- und Wunderkammer der Spätrenaissance. (Reprint kiadás: Braunschweig, 1978

The Origins of Museums. The Cabinet of curiosities in Sixteenth and Seventeenth Century Europe. Szerk. Oliver Impey – Arthur Macgregor. Oxford, 1985 ISBN 1598741977

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- tájékozott a múzeumtörténet főbb emlékeiben, az európai és hazai muzeológia korszakaiban
- ismer muzeológiai, múzeumelméleti, múzeumtörténeti alpműveket és alapproblémákat, műemlékvédelmi alapfogalmakat, ismeri az alapvető szakterminológiát
- ismeri a műemlékvédelem technikai, társadalmi, történeti hátterét
- ismeretekkel rendelkezik a műemlékvédelem jelentőségéről, civilizációs és társadalmi szerepéről

b) képességei

- képes argumentumok azonosítására, átgondolására, valamint ezeknek előszóban és írásban vázlatos vagy részletes bemutatására
- fejleszti vizuális képességeit és memóriáját, képes kreatív látásmódra
- képes építészeti alaprajz és metszetrajz elemzésére, értelmezésére
- képes megfelelő írásbeli és szóbeli prezentációra

c) attitűdje

- kritikai és kreatív gondolkodás és problémaérzékenység jellemzi
- alapos és elményült megfigyelőképesség jellemzi
- folytonosan fejleszti saját szellemi képességeit, képes arra, hogy külső segítség nélkül is módszeresen gyarapítsa tudását

- képes argumentált módon kifejteni saját álláspontját
- a felismert kulturális értékeket képviseli és közvetíti
- d) autonómiája és felelőssége**
 - véleményét körültekintően alakítja ki, tájékozódik és felelősséget vállal saját álláspontjáért
 - véleményét argumentumokra alapozza
 - elkötelezett az emberi méltóság által megkövetelt, etikailag és szellemileg alapos érvelés mellett
 - felelősséget vállal akár szóban, akár írásban megfogalmazott véleményéért, közéleti és tudományos téren is
- képes a kulturális értékekkel szembeni felelős és etikus magatartásra, kreatív véleményalkotásra

Tantárgy neve: Posztmodern elméletek	Kreditértéke: 3
Tantárgy neve angolul: Postmodern Theories	A tantárgy kódja(i):
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 90/10%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. és heti óraszám nappali képzésen: 2/0 féléves óraszám levelező képzésen: 12/0	
A számonkérés módja: kollokvium	
Évközi tanulmányi követelmények: 2 zárthelyi dolgozat, 1 prezentáció	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: folyamatában és egyénileg	
A tantárgy tantervi helye: 4. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A kurzus a 20. század művészetelméleti irányzataival ismerteti meg a hallgatókat. A formális elemzés immanens műképzetén túllépve nyomon követjük a műalkotás külső meghatározottságaira irányuló figyelem alakulását. A marxista inspiráció hatása alatt álló elméleteket éppen úgy, mint a hatástörténet, a kánonképződés, az intézményi determináltság, a kiterjesztett esztétikai szemléletmód, a nyugati szempontú kultúrafelfogás problémáját vagy a kultúra antropológiai megközelítéseit. A hallgatók a szövegelemzések nyomán a kurzus végére egy-egy választott vizsgálati iránynak megfelelő kutatási tervet állítanak össze.</p>	
Elsajátítandó ismeretanyag:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Alteritás, modernitás, posztmodernitás 2. A szubjektum újraértelmezése a posztmodernitásban 3. Az írás és az olvasás szerepe 4. Az egyetemes történelem fogalma 5. A történelemfogalom átalakulása 6. A szerző és a mű kapcsolata a posztmodernitásban 7. Allegória és szimbólum 8. A popularitás szerepe a kortárs kultúrában 9. Feminista elméletek 10. A nem-hermeneutikai elmélet és a performativitás 	

11. Pragmatikus esztétika
12. Intézményelmélet
13. Kultúrakutatás
14. Posztkolonializmus
15. Poszthumán elméletek

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom

Kötelező irodalom:

- Derrida, Jacques: A struktúra, a jel és a játék az embertudományok diszkurzusában. In: Helikon 1994/1–2, 21–36.
- Jameson, Fredric: A kései kapitalizmus kulturális logikája: kultúra, in: uő: A posztmodern, avagy a kései kapitalizmus kulturális logikája. Noran Libro, Budapest, 2010, 23–73; ISBN 9639134031
- Butler, Judith: Problémás nem: Feminizmus és az identitás felforgatása, ford. Berán Eszter, Vándor Judit, Bp., Balassi Kiadó, 2006; ISBN 9635066589
- Bhabha, Homi K.: A posztkoloniális és a posztmodern. In: Helikon, 1996/4, 484–509.

Ajánlott irodalom:

- Foscher-Lichte, Erika: A performativitás esztétikája, ford. Kiss Gabriella, Balassi Kiadó, 2009; ISBN 978-963-506-792-3
- Williams, Raymond: A kultúra elemzése, in: A posztmodern irodalomtudomány kialakulása. A posztstrukturalizmustól a posztkolonialitásig, szerk. Bókay Antal, Bp., Osiris, 2002, 385–395.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- A hallgató tájékozott az eszmetörténet modern és posztmodern irányzatai között,
- ismeri a 20. századi és kortárs művészetelmélet alapkérdéseit és jellemző problémáit,
- ismeretekkel rendelkezik a művészetelmélet diszkurzív és kánonképző szerepéről.

b) képességei

- Szerzett ismereteit képes a modern és a kortárs művészet elemzésének módszertani problémáival összefüggésbe hozni,
- képes argumentumok azonosítására, átgondolására, valamint ezeknek élőszóban és írásban vázlatos vagy részletes bemutatására,
- képes a szövegfeldolgozás, a szövegelemzés és -értelmezés, valamint a kritikai elsajátítás technikáinak alkalmazására.

c) attitűdje

- Kritikai és kreatív gondolkodás és problémaérzékenység jellemzi,
- folytonosan fejleszti saját szellemi képességeit, képes arra, hogy külső segítség nélkül is módszeresen gyarapítsa tudását,
- képes elméleti megalapozottsággal kifejtetni saját álláspontját.

d) autonómiája és felelőssége

- Véleményét körültekintően alakítja ki, tájékozódik és felelősséget vállal saját álláspontjáért,
- elkötelezett az emberi méltóság által megkövetelt, etikailag és szellemileg alapos érvelés mellett,
- módszertani eszközökkel rendelkezik az önálló kutatás tervezéséhez.

Tantárgy neve: Szerzői jogi ismeretek	Kreditértéke: 4
Tantárgy neve angolul: Copyright Knowledge	A tantárgy kódja(i):
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 90/10%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. és heti óraszám nappali képzésen: 2/0 féléves óraszám levelező képzésen: 12/0	
A számonkérés módja: kollokvium	
Évközi tanulmányi követelmények: 2 zárthelyi dolgozat, 1 prezentáció	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: folyamatában és egyénileg	
A tantárgy tantervi helye: 4. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A tantárgy célja, hogy a hallgatók az alapvető jogi ismereteken túl bevezetést nyerjenek a szerzői joggal kapcsolatos főbb definíciók és szakkifejezések körébe. Megismerhetik a szerzői joggal kapcsolatos jelenségeket, területeket, a jogalkotás főbb alapelveit, a hazai és nemzetközi jogi környezetet. A művészettörténet mesterszakos hallgatók számára különösen is érdekes lehet a képzőművészettel kapcsolatos szerzői jogi esetek.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A szerzői jog rendszere, alapvető intézményei, kodifikációtörténete 2. Szerzői jogi elméletek és rendszerek 3. A szerzői mű. A szerző, a szerzőtársak 4. Speciális műfajok (szoftver, adatbázis, film, zenemű) 5. A szerző jogállása I. (személyhez fűződő jogok) 6. A szerző jogállása II. (a vagyoni jogok, illetve a műfelhasználási módok) 7. A szerző jogállása III. (kivételek és korlátok) 8. A szerzői jogsértések (jogbitorlások) és jogkövetkezményeik a bírói gyakorlatban 9. Modern jelenségek a szerzői jogban (internetjog, fájlmegosztás, digitális jogkezelés) 10. A szomszédos és kapcsolódó jogi oltalom (előadóművészek, hangfelvételt előállítók, rádió- és televízió-szervezetek, filmproducerek és adatbázis-előállítók jogállása) 11. Szerzői jogi felhasználási szerződések (kiadói szerződés, megfilmesítési szerződés, szoftver-szerződés stb.) 12. A szerzői jog és a képzőművészet 	

- 13. A szerzői jog és a versenyjog kapcsolata
- 14. Nemzetközi szerzői jogi egyezmények
- 15. Szerzői jog az EU-ban, az EU Bíróságának szerzői jogot érintő gyakorlata

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom

Kötelező irodalom:

Faludi Gábor, Gyertyánfy Péter, Lontai Endre, Vékás Gusztáv: Magyar Polgári jog – Szerzői jog és iparjogvédelem. Budapest, ELTE Eötvös, 2017. ISBN 9789633122709

Pecze D. – Bércesi Z.: Szellemi tulajdonjog és fogyasztóvédelem az Európai Közösségben, PTE Pécs 2002.

Gyertyánfy Péter (szerk.): A szerzői jogi törvény magyarázata, Budapest, Complex Kiadó, 2006. ISBN: 9789632248905

Ajánlott irodalom:

Faludi Gábor: A felhasználási szerződés Bp. 1999.

Szinger A. – Tóth P.B.: Gyakorlati útmutató a szerzői joghoz, Bp.2004. ISBN: 9789638593351

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- A hallgató tájékozott az esztétörténet modern és posztmodern irányzatai között,
- ismeri a 20. századi és kortárs művészetelmélet alapműveit és jellemző problémáit,
- ismeretekkel rendelkezik a művészetelmélet diszkurzív és kánonképző szerepéről.

b) képességei

- Szerzett ismereteit képes a modern és a kortárs művészet elemzésének módszertani problémáival összefüggésbe hozni,
- képes argumentumok azonosítására, átgondolására, valamint ezeknek élőszóban és írásban vázlatos vagy részletes bemutatására,
- képes a szövegfeldolgozás, a szövegelemzés és -értelmezés, valamint a kritikai elsajátítás technikáinak alkalmazására.

c) attitűdje

- Kritikai és kreatív gondolkodás és problémaérzékenység jellemzi,
- folytonosan fejleszti saját szellemi képességeit, képes arra, hogy külső segítség nélkül is módszeresen gyarapítsa tudását,
- képes elméleti megalapozottsággal kifejtteni saját álláspontját.

d) autonómiája és felelőssége

- Véleményét körültekintően alakítja ki, tájékozódik és felelősséget vállal saját álláspontjáért,
- elkötelezett az emberi méltóság által megkövetelt, etikailag és szellemileg alapos érvelés mellett,
- módszertani eszközökkel rendelkezik az önálló kutatás tervezéséhez.

Tantárgy neve: Művészetpszichológia	Kreditértéke: 4
Tantárgy neve angolul: Art Psychology	A tantárgy kódja(i):
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 80/20%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. és heti óraszám nappali képzésen: 2/0 féléves óraszám levelező képzésen: 12/0	
A számonkérés módja: kollokvium	
Évközi tanulmányi követelmények: 2 zárthelyi dolgozat, 1 prezentáció	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: folyamatában és egyénileg	
A tantárgy tantervi helye: 4. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A tanegység a művészet pszichológiai értelmezésének négy jelentős ágába vezeti be a hallgatókat: a pszichoanalitikus, a pszichopatológiai, az alaklélektani értelmezésbe, valamint az archetípusok tanába. A kurzus célja, hogy a hallgató felismerje a művészettörténeti szövegek értelmezésekor az adott művészetpszichológiai irányzat szempontjait, illetve elemzése során maga is kritikusan tudja alkalmazni ezeket. Ennek érdekében nem csupán programadó szövegeket olvasunk, hanem az egyes alkotókról, illetve festészeti iskolákról szóló elemzéseket is értelmezzük.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A művészetpszichológia főbb irányzatai 2. A pszichoanalitikus művészetértelmezés 3. A fantázia és az álom magyarázata Freudnál 4. A pszichoanalízis az alkotásról 5. Freud képzőművészeti írásai 6. A zseni, a különc és az örült mint művészszerp 7. A pszichopatologikus művészetértés kezdetei – C. Lombroso 8. Van Gogh stílusa és pszichopatológiai magyarázatai 9. Gulácsy életművének magyarázatai 10. Pszichopatológiai magyarázatok és a 'besorolhatatlan' Csontváry 11. A kollektív tudatalatti, az archetípusok és a szürrealizmus 12. A művészi hatás alaklélektani értelmezése – R. Arnheim 	

13. A vizualitás pszichológiája Gombrich-nál
14. J. Lacan hatása a vizuális kutatásra
15. Kortárs művek és művészetpszichológiai értelmezés

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom

Kötelező irodalom:

- Művészetpszichológia, szerk. Halász László Gondolat, Budapest, 1983., 311-319; ISBN 9632812069
- Freud, Sigmund: Művészeti írások, szerk. Erős Ferenc, Bp., Filum, 2001; ISBN 9639351032
- Freud, Sigmund: A költő és a fantáziaműködés, in: Pszichoanalízis és irodalomtudomány, szerk. Bókay Antal, Erős Ferenc, Filum, Bp. 1998; 59-64; ISBN 963-8347-36-8
- Kraft, Hartmut: Bevezetés a pszichoanalitikus művészetpszichológia tanulmányozásába, in: Pszichoanalízis és irodalomtudomány, szerk. Bókay Antal, Erős Ferenc, Filum, Bp. 1998. 13-31; ISBN 963-8347-36-8
- Lacan, Jacques: A tükör-stádium mint az én funkciójának kialakítója, ford. Erdélyi Ildikó, Füzesséry Éva. *Thalassa* (4), 1993, 2: 5-11.

Ajánlott irodalom:

- Arnheim Rudolf: A vizuális élmény, Az alkotói látás pszichológiája, ford. Szili József, Tellér Gyula, Bp., Gondolat, 1979; ISBN 9632801415
- Gombrich, E.: Művészet és illúzió, A képi ábrázolás pszichológiája, ford. Szabó Árpád, Bp., Gondolat, 1972.
- Halász László: A freudi művészetpszichológia - Freud, az író. Gondolat, Bp 2002; ISBN 9639450030
- Lomas, Davis: The Haunted Self; Surrealism, Psychoanalysis, Subjectivity, Yale University Press, New Haven, 2000; ISBN 0300088000
- Marquard, Odo: A tudattalan elmélete és a többé-nem-szép-művészet, in: Az esztétika vége – vagy se vége, se hossza? , szerk. Bacsó Béla, Bp., Ikon Kiadó, 1995. 88-114; ISBN 9637948937

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- A hallgató ismeri a művészetpszichológia főbb irányzatait,
- ismereteit kötni tudja a művészettörténet-írás problémáihoz,
- tájékozott az interdiszciplináris képkutatás lehetőségeivel és problémáival kapcsolatban.

b) képességei

- Képes az alapvető művészetpszichológiai problémák képzőművészeti alkotásokon történő azonosítására,
- nyitott a társtudományok képviselőivel való együttműködésre és a társtudományok szakirodalmában való tájékozódásra, valamint az interdiszciplináris megközelítésmódra,
- képes a kutatás állásának kritikai áttekintésére,
- képes a szövegfeldolgozás, a szövegelemzés és -értelmezés, valamint a kritikai elsajátítás technikáinak alkalmazására.

c) attitűdje

- A hallgatót kritikai és kreatív gondolkodás, emberi és társadalmi érzékenység jellemzi,
- képes arra, hogy külső segítség nélkül is módszeresen gyarapítsa tudását,
- képes szakmai argumentumok mentén kifejteni saját álláspontját,
- egy számára újszerű kérdéskörben is képes tájékozódni, információkat szerezni, látókörét bővíteni, véleményét ennek megfelelően körültekintően kialakítani és kifejezni.

d) autonómiaja és felelőssége

- A hallgató véleményét körültekintően alakítja ki, tájékozódik és felelősséget vállal saját álláspontjáért,
- felelősséget vállal akár szóban, akár írásban megfogalmazott véleményéért, közéleti és tudományos téren is,
- módszertani eszközöket kap az önálló kutatómunka végzéséhez.

Tantárgy neve: A művészeti írás műfajai	Kreditértéke: 3
Tantárgy neve angolul: Genres of Art Writing	A tantárgy kódja(i):
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 20/80%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. és heti óraszám nappali képzésen: 0/2 féléves óraszám levelező képzésen: 0/12	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Évközi tanulmányi követelmények: 2 zárthelyi dolgozat, 1 prezentáció	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: folyamatában és egyénileg	
A tantárgy tantervi helye: 1. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus a képzőművészettel foglalkozó írások műfajait mutatja be a hallgatóknak, és megismerteti velük ezek tartalmi és formai sajátosságait.	
Elsajátítandó ismeretanyag:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. A műleírás története 2. A művészetleírás 3. Képzőművészeti alkotások irodalmi művekben 4. Akadémiai írás I. 5. Akadémiai írás II. 6. A monografikus szakirodalom 7. A kiállítási szakkatalógus 8. A kiállítás kísérőszövegei 9. Az interjú 10. A kiállításajánló 11. A kiállításkritika 12. A népszerűsítő műelemzés és a képzőművészeti esszé 13. A művészeti blogok 	

14. Árverés-értékelések
15. A művészeti életet értékelő cikkek és listák

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom

Kötelező irodalom:

A sajtóműfajok elmélete: a Közművelődés Tanszék média szakirányú képzésében részt vevő III. és IV. éves hallgatók számára, szerk. Szirmai Éva, Szeged: JGYF Kiadó, 2005, ISBN: 963-7356-04-5

Adamik Tamás [et al.]: Mire jó az esszé? : prózaest ötösben : öt szerző huszonöt esszéje, bevezető tanulmánnyal, , [Százhalombatta]: Üveghegy Kiadó, 2014, ISBN: 9786155359101

Ajánlott irodalom:

Tímár Árpád, A műkritikától a művészetfilozófiáig, in: Rippl-Rónai vonzásában : Tanulmányok, emlékezések, szerk. Laczkó András, Kaposvár, 1988, 16-24. ISBN: 963-03-2887-9

Tímár Árpád, A Fülep-irodalomról, in: Tudományos ülésszak Fülep Lajos születésének századik évfordulójára, szerk. Németh Lajos, Pécs, Baranya Megyei Múz. Ig., 1986, ISBN: 963-01-7842-7

Dialogus a művészetről : Popper Leó írásai, Popper Leó és Lukács György levelezése, szerk. jegyz. Hévízi Ottó, Tímár Árpád, Budapest, MTA Lukács Archivum, T-Twins, 1993. ISBN: 963-7977-16-3

Fejezetek a magyar művészetkritikából, szerk. András Gábor, Tatai Erzsébet, Zwickl András, Budapest, Műkritikusok Nemzetközi Szövetsége Magyar Tagozata, 2002. ISBN: 963-202-497-4

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- tájékozott a festészet és grafika főbb korszakaiban, stílusaiban és alkotásaiban
- ismeri a műleírás és műértelmezés alapproblémáit, ismeri az alapvető szakterminológiát
- ismeri és felismeri a műalkotások technikai sajátosságait
- ismeretekkel rendelkezik a műleírás, műelemzés jelentőségéről, kulturális és társadalmi szerepéről
- ismeri a képzőművészeti és kulturális szféra szövegigényét, publikációs lehetőségeit

b) képességei

- képes argumentumok azonosítására, átgondolására, valamint ezeknek előszóban és írásban vázlatos vagy részletes bemutatására
- fejleszti vizuális képességeit és memóriáját, képes kreatív látásmódra
- képes elmélyült, szisztematikus megfigyelésre, elemzésére, értelmezésére
- képes megfelelő írásbeli és szóbeli prezentációra

c) attitűdje

- kritikai és kreatív gondolkodás és problémaérzékenység jellemzi
- alapos és elmélyült megfigyelőképesség jellemzi
- folytonosan fejleszti saját szellemi képességeit, képes arra, hogy külső segítség nélkül is módszeresen gyarapítsa tudását
- képes argumentált módon kifejtetni saját álláspontját
- a felismert kulturális értékeket képviseli és közvetíti

d) autonómiája és felelőssége

- véleményét körültekintően alakítja ki, tájékozódik és felelősséget vállal saját álláspontjáért
- véleményét argumentumokra alapozza
- elkötelezett az emberi méltóság által megkövetelt, etikailag és szellemileg alapos érvelés mellett
- felelősséget vállal akár szóban, akár írásban megfogalmazott véleményéért, közéleti és tudományos téren is

- képes a kulturális értékekkel szembeni felelős és etikus magatartásra, kreatív véleményalkotásra

Tantárgy neve: Kritika és esszéírás I.	Kreditértéke: 6
Tantárgy neve angolul: Criticism and Essay Writing I.	A tantárgy kódja(i):
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 20/80%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. és heti óraszám nappali képzésen: 2/2 féléves óraszám levelező képzésen: 12/12	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Évközi tanulmányi követelmények: 2 zárthelyi dolgozat, 1 prezentáció	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: folyamatában és egyénileg	
A tantárgy tantervi helye: 2. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus szakszövegek elemzésén és módosításán keresztül vezeti be a hallgatókat a recenzio-, népszerűsítő cikk- és esszéírás alapjaival.	
Elsajátítandó ismeretanyag:	
<ol style="list-style-type: none">1. Szakszövegelemzés vázlatírással2. Szakszövegelemzés összefoglalás írásával3. Szakszövegelemzés recenzioolvasással4. Szakszövegelemzés recenzioírással I.5. Szakszövegelemzés recenzioírással II.6. Szakszöveg stílusmódosítása 1.7. Szakszöveg stílusmódosítása 2.8. Szakszöveg stílusmódosítása 3.9. A szakszöveg népszerűsítő cikké alakítása10. A szakszöveg vloggá alakítása11. Képzőművészeti esszéelemzések I.12. Képzőművészeti esszéelemzések II.	

- 13. Képzőművészeti esszéelemzések III.
- 14. A szakszöveg esszévé alakítása
- 15. A problémák megbeszélése

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom

Kötelező irodalom:

Az újságírás mestersége és művészete / Harle Tamás ; [ill.: Mező Imre Zsolt], Budapest, Kék Európa Stúdió, 2012. ISBN: 978-963-08-4198-6
 Gilda Williams, How to write about Contemporary Art, Thames & Hudson, 2014. ISBN-10: 0500291578
 Stilisztikai kisszótár : szóképek, alakzatok és egyéb stílusesszék szótára / Adamikné Jászó Anna, Budapest, Iku, 2019. ISBN: 978-615-5556-15-9

Ajánlott irodalom:

What it Means to Write About Art: Interviews with art critics, szerk. Jarrett Earnest, David Zwirner Books, 2018, ISBN: 978-1-941701-89-8

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- tájékozott a festészet és grafika főbb korszakaiban, stílusaiban és alkotásaiban
- ismeri a műleírás és műértelmezés alapproblémáit, ismeri az alapvető szakterminológiát
- ismeri és felismeri a műalkotások technikai sajátosságait
- ismeretekkel rendelkezik a műleírás, műelemzés jelentőségéről, kulturális és társadalmi szerepéről
- ismeri a képzőművészeti és kulturális szféra szövegigényét, publikációs lehetőségeit

b) képességei

- képes argumentumok azonosítására, átgondolására, valamint ezeknek előszóban és írásban vázlatos vagy részletes bemutatására
- fejleszti vizuális képességeit és memóriáját, képes kreatív látásmódra
- képes elmélyült, szisztematikus megfigyelésre, elemzésre, értelmezésre
- képes megfelelő írásbeli és szóbeli prezentációra

c) attitűdje

- kritikai és kreatív gondolkodás és problémaérzékenység jellemzi
- alapos és elmélyült megfigyelőképesség jellemzi
- folytonosan fejleszti saját szellemi képességeit, képes arra, hogy külső segítség nélkül is módszeresen gyarapítsa tudását
- képes argumentált módon kifejezni saját álláspontját
- a felismert kulturális értékeket képviseli és közvetíti

d) autonómiája és felelőssége

- véleményét körültekintően alakítja ki, tájékozódik és felelősséget vállal saját álláspontjáért
- véleményét argumentumokra alapozza
- elkötelezett az emberi méltóság által megkövetelt, etikailag és szellemileg alapos érvelés mellett
- felelősséget vállal akár szóban, akár írásban megfogalmazott véleményéért, közéleti és tudományos téren is
- képes a kulturális értékekkel szembeni felelős és etikus magatartásra, kreatív véleményalkotásra

Tantárgy neve: Kritika és esszéírás II.	Kreditértéke: 6
Tantárgy neve angolul: Criticism and Essay Writing II.	A tantárgy kódja(i):
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 20/80%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. és heti óraszám nappali képzésen: 2/2 féléves óraszám levelező képzésen: 12/12	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Évközi tanulmányi követelmények: 2 zárthelyi dolgozat, 1 prezentáció	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: folyamatában és egyénileg	
A tantárgy tantervi helye: 3. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus az interjú- és riportkészítés alapjaival ismerteti meg a hallgatókat.	
Elsajátítandó ismeretanyag: <ol style="list-style-type: none"> 1. Az interjúkészítés menete 2. Szakirodalom-gyűjtés az első interjúhoz 3. A kérdések összeállítása 4. Az interjúkészítés etikai szempontjai 5. Interjú egy művésszel vagy kurátorral 6. Az interjú bevezetője és lezárása 7. A lejegyzett változat finomítása 8. Az interjú riportszerű átírása 9. Szakirodalom-gyűjtés a második interjúhoz 10. A kérdések összeállítása 11. Interjú egy művésszel vagy kurátorral 12. Az interjú bevezetője és lezárása 13. A lejegyzett változat finomítása 14. Az interjú riportszerű átírása 15. Az elkészült szövegek bemutatása 	

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom

Kötelező irodalom:

Az újságírás mestersége és művészete / Harle Tamás ; [ill.: Mező Imre Zsolt], Budapest, Kék Európa Stúdió, 2012. ISBN: 978-963-08-4198-6
Hammer Ferenc, Média és etika, Budapest, Palatinus, 2007, ISBN: 978-963-9651-75-3

Ajánlott irodalom:

Mark Deuze: A web és a webes újságírás típusai, URL:
https://mediakutato.hu/cikk/2003_03_osz/04_webes_ujsgiras

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- tájékozott a festészet és grafika főbb korszakaiban, stílusaiban és alkotásaiban
- ismeri a műleírás és műértelmezés alapproblémáit, ismeri az alapvető szakterminológiát
- ismeri és felismeri a műalkotások technikai sajátosságait
- ismeretekkel rendelkezik a műleírás, műelemzés jelentőségéről, kulturális és társadalmi szerepéről
- ismeri a képzőművészeti és kulturális szféra szövegigényét, publikációs lehetőségeit

b) képességei

- képes argumentumok azonosítására, átgondolására, valamint ezeknek előszóban és írásban vázlatos vagy részletes bemutatására
- fejleszti vizuális képességeit és memóriáját, képes kreatív látásmódra
- képes elmélyült, szisztematikus megfigyelésre, elemzésére, értelmezésére
- képes megfelelő írásbeli és szóbeli prezentációra

c) attitűdje

- kritikai és kreatív gondolkodás és problémaérzékenység jellemzi
- alapos és elmélyült megfigyelőképesség jellemzi
- folytonosan fejleszti saját szellemi képességeit, képes arra, hogy külső segítség nélkül is módszeresen gyarapítsa tudását
- képes argumentált módon kifejezni saját álláspontját
- a felismert kulturális értékeket képviseli és közvetíti

d) autonómiája és felelőssége

- véleményét körültekintően alakítja ki, tájékozódik és felelősséget vállal saját álláspontjáért
- véleményét argumentumokra alapozza
- elkötelezett az emberi méltóság által megkövetelt, etikailag és szellemileg alapos érvelés mellett
- felelősséget vállal akár szóban, akár írásban megfogalmazott véleményéért, közéleti és tudományos téren is
- képes a kulturális értékekkel szembeni felelős és etikus magatartásra, kreatív véleményalkotásra

Tantárgy neve: Kritika és esszéírás III.	Kreditértéke: 6
Tantárgy neve angolul: Criticism and Essay Writing III.	A tantárgy kódja(i):
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 20/80%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. és heti óraszám nappali képzésen: 2/2 féléves óraszám levelező képzésen: 12/12	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Évközi tanulmányi követelmények: 2 zárthelyi dolgozat, 1 prezentáció	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: folyamatában és egyénileg	
A tantárgy tantervi helye: 4. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus a kiállításokhoz kapcsolódó különböző szövegek készítésének alapjaival ismerteti meg a hallgatókat.	
Elsajátítandó ismeretanyag:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kiállításlátogatás 2. Szakirodalom-gyűjtés a kiállításhoz 3. A kiállítás ismertetése 4. Kiállításajánló írása 5. Interjú a kurátorral 6. Interjú a művésszel 7. Kiállításkritika írása 8. A kritika szempontjának módosítása 9. Kiállításlátogatás II. 10. Szakirodalom-gyűjtés a kiállításhoz 11. A kiállítás ismertetése 12. Kiállításajánló írása 13. Interjú a kurátorral vagy a művésszel 14. Kiállításmegnyitó írása 15. Az elkészült szövegek bemutatása 	

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom

Kötelező irodalom:

Aczel, Richard: Hogyan írjunk esszét?, ford. Szegedy-Maszák Anna, Budapest, Osiris Kiadó, 2006. ISBN: 963-389-693-2

Somi Éva: Az esszé és tanítása, Magyartanítás, 2003/2. sz., 3-7.

Ajánlott irodalom:

Könnyű műfaj ólomnehézekkel: öt fontos modern orosz esszé, .vál. és a bev. Vértes Judit; szerk. Hetényi Zsuzsa, Budapest, ELTE BTK, 2008. ISBN: 978-963-463-980-0

Földényi F. László: Az eleven halál terei : Kafka, de Chirico és a többiek, Budapest: Jelenkor Kiadó, 2018, ISBN: 978-963-676-754-9

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- tájékozott a festészet és grafika főbb korszakaiban, stílusában és alkotásaiban
- ismeri a műleírás és műértelmezés alapproblémáit, ismeri az alapvető szakterminológiát
- ismeri és felismeri a műalkotások technikai sajátosságait
- ismeretekkel rendelkezik a műleírás, műelemzés jelentőségéről, kulturális és társadalmi szerepéről
- ismeri a képzőművészeti és kulturális szféra szövegigényét, publikációs lehetőségeit

b) képességei

- képes argumentumok azonosítására, átgondolására, valamint ezeknek előszóban és írásban vázlatos vagy részletes bemutatására
- fejleszti vizuális képességeit és memóriáját, képes kreatív látásmódra
- képes elmélyült, szisztematikus megfigyelésre, elemzésére, értelmezésére
- képes megfelelő írásbeli és szóbeli prezentációra

c) attitűdje

- kritikai és kreatív gondolkodás és problémaérzékenység jellemzi
- alapos és elmélyült megfigyelőképesség jellemzi
- folytonosan fejleszti saját szellemi képességeit, képes arra, hogy külső segítség nélkül is módszeresen gyarapítsa tudását
- képes argumentált módon kifejteni saját álláspontját
- a felismert kulturális értékeket képviseli és közvetíti

d) autonómiája és felelőssége

- véleményét körültekintően alakítja ki, tájékozódik és felelősséget vállal saját álláspontjáért
- véleményét argumentumokra alapozza
- elkötelezett az emberi méltóság által megkövetelt, etikailag és szellemileg alapos érvelés mellett
- felelősséget vállal akár szóban, akár írásban megfogalmazott véleményéért, közéleti és tudományos téren is
- képes a kulturális értékekkel szembeni felelős és etikus magatartásra, kreatív véleményalkotásra

Tantárgy neve: Retorika és stílusgyakorlat	Kreditértéke: 6
Tantárgy neve angolul: Rhetoric and Style Practice	A tantárgy kódja(i):
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 50/50%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. és heti óraszám nappali képzésen: 2/2 féléves óraszám levelező képzésen: 12/12	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Évközi tanulmányi követelmények: 2 zárthelyi dolgozat, 1 prezentáció	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: folyamatában és egyénileg	
A tantárgy tantervi helye: 3. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A tantárgy célja, hogy a hallgató megismerje a kommunikáció területén belül a szövegértő hallgatásra és olvasásra, valamint az érvelésre vonatkozó elméleti szabályrendszereket, és ezeket gyakorlatban is alkalmazni tudja. A kurzus során a hallgató bepillantást nyer az ókori retorikai kánonokba, a magyar szónoklattan történetébe, majd természetesen megismerkedik a modern érvelélmélet és módszertan alapelemeivel is. Az elméletet számos gyakorlaton keresztül sajátíthatja el és teheti hasznossá saját további tanulási és tudományos tevékenysége számára.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A retorika fogalma, híres retorikák, a szónoki beszéd típusai 2. A szónok feladatai, a szövegalkotás állomásai 3. A retorikai szituáció (Arisztotelész modellje) 4. A beszéd felépítése 5. Logika és érvelés 6. Érvelési hibák 7. A szöveg kidolgozása I., Stílus 8. Stílusgyakorlatok 9. A szöveg kidolgozása II., Figurák 10. Régi és kortárs érvelő szövegek elemzése 11. Az érvelés etikája 12. Az esszé 13. Memória és prezentáció a gyakorlatban, Mire figyeljünk? 	

14. Disputa, vita, kerekasztal, dialógus
15. Prezentáció szóbeli előadása: gyakorlatok

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom

Kötelező irodalom:

- Adamik Tamás, A. Jászó Anna, Aczél Petra: Retorika, Budapest, Osiris Kiadó, 2005, ISBN: 9789633894668
Barthes, Roland: A régi retorika, in: Az irodalom elméletei III., Pécs, Jelenkor, 1997, 69-169., ISBN: 9636760705

Ajánlott irodalom:

- L. Aczél Petra: Retorika, A szóból épült gondolat, Bp., Krónika Nova, 2001, ISBN: 9639128732
Pratkanis-Aronson: A rábeszélőgépj, Élni és visszaélni a meggyőzés mindennapos mesterségével, Ab Ovo, 1992, ISBN: 9637853030

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- ismeri a kommunikáció sajátos színtereit, a kommunikáció dinamikáját, a kommunikációs zavarokat
- tájékozott a nyugati retorika-történet alapvető korszakaiban, azok általános jellemzőiben és adataiban
- ismer retorikai, érvelésméleti alapszövegeket, alpműveket és alapproblémákat
- ismeri az elméleti problémafelvetés és problémamegoldás hagyományos és mai változatait, és jártasságot szerez a problémák szakszerű kezelésének gyakorlataiban
- ismeretekkel rendelkezik a kommunikáció és a retorika mibenlétéről, történetéről, jelentőségéről és társadalmi szerepéről.

b) képességei

- képes arra, hogy kreatív módon írjon és nyilatkozzon meg szóban
- képes argumentumok azonosítására, átgondolására, valamint ezeknek előszóban és írásban vázlatos vagy részletes bemutatására
- képes több műfajban az adott műfajnak vagy egyéb igényeknek megfelelő írásbeli és szóbeli prezentációra
- képes a nyilvános megszólalás, illetve megjelenítés alapvető szabályainak ismeretében hatékony kommunikációra
- képes a szövegfeldolgozás, a szövegelemzés és -értelmezés, valamint a kritikai elsajátítás technikáinak alkalmazására
- képes a kommunikáció szabályozására

c) attitűdje

- nyitott a párbeszédre és az együttműködésre
- képes figyelemmel meghallgatni mások álláspontját, és elfogulatlanul mérlegelni az előadott vélemények tartalmát
- képes argumentált módon kifejtetni saját álláspontját
- egy számára újszerű kérdéskörben is képes tájékozódni, információkat szerezni, látókörét bővíteni, véleményét ennek megfelelően körültekintően kialakítani és kifejezni

d) autonómiája és felelőssége

- fontosnak tartja a párbeszédet és az együttműködést a különböző felfogású társadalmi csoportok között
- véleményét körültekintően alakítja ki, tájékozódik és felelősséget vállal saját álláspontjáért
- elkötelezett az emberi méltóság által megkövetelt, etikailag és szellemileg alapos érvelés mellett
- elutasítja mások érzelmi vagy ideológiai alapú manipulálását

Tantárgy neve: Művészeti szaksajtó	Kreditértéke: 3
Tantárgy neve angolul: Professional Art Press	A tantárgy kódja(i):
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 70/30%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. és heti óraszám nappali képzésen: 2/0 féléves óraszám levelező képzésen: 12/0	
A számonkérés módja: kollokvium	
Évközi tanulmányi követelmények: 2 zárthelyi dolgozat, 1 prezentáció	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: folyamatában és egyénileg	
A tantárgy tantervi helye: 3. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A tantárgy célja, hogy a hallgató megismerje a művészeti szaksajtó nemzetközi és magyar történetét és főbb orgánumait.</p> <p>Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A művészeti szaksajtó típusai 2. Vezető művészeti lapok Európában I. 3. Vezető művészeti lapok Európában II. 4. Vezető képzőművészeti lapok az angolszász nyelvterületen I. 5. Vezető képzőművészeti lapok az angolszász nyelvterületen II. 6. Művészeti szaklapok az interneten I. 7. Művészeti szaklapok az interneten II. 8. Kritikai lapok Magyarországon 9. Irodalomkritikai lapok 10. Színházkritikai lapok 11. Tánc- és zenekritika a hazai sajtóban 12. Az egyes magyarországi képzőművészeti folyóiratok bemutatása I. 13. Az egyes magyarországi képzőművészeti folyóiratok bemutatása II. 14. Az egyes magyarországi képzőművészeti folyóiratok bemutatása III. 15. Az egyes magyarországi képzőművészeti folyóiratok bemutatása IV. 	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom	
Kötelező irodalom:	

Fejezetek a magyar művészetkritikából, szerk. András Gábor, Tatai Erzsébet, Zwickl András, Budapest, Műkritikusok Nemzetközi Szövetsége Magyar Tagozata, 2002. ISBN: 963-202-497-4

Fülöp Géza, Sajtótörténet, sajtóismeret, Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1996. Tankv.: J 2-984

Találkozások Közép-Európában : a kortárs művészet és műkritika eszméi, témái, módszerei és problémái, szerk. Keserü Katalin, Budapest, Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete, 1996. ISBN: 963-04-8447-1

Ajánlott irodalom:

Somogyi Gyula, Metakritika, A magyar kritika alakzatai az ezredforduló után, Miskolc, Miskolci Egyetemi Kiadó, 2016. ISBN: 978-615-5626-07-4

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- tájékozott a festészet és grafika főbb korszakaiban, stílusaiban és alkotásaiban
- ismeri a műleírás és műértelmezés alapproblémáit, ismeri az alapvető szakterminológiát
- ismeri és felismeri a műalkotások technikai sajátosságait
- ismeretekkel rendelkezik a műleírás, műelemzés jelentőségéről, kulturális és társadalmi szerepéről

b) képességei

- képes argumentumok azonosítására, átgondolására, valamint ezeknek előszóban és írásban vázlatos vagy részletes bemutatására
- fejleszti vizuális képességeit és memóriáját, képes kreatív látásmódra
- képes elmélyült, szisztematikus megfigyelésre, elemzésére, értelmezésére
- képes megfelelő írásbeli és szóbeli prezentációra

c) attitűdje

- kritikai és kreatív gondolkodás és problémaérzékenység jellemzi
- alapos és elmélyült megfigyelőképesség jellemzi
- folytonosan fejleszti saját szellemi képességeit, képes arra, hogy külső segítség nélkül is módszeresen gyarapítsa tudását
- képes argumentált módon kifejezni saját álláspontját
- a felismert kulturális értékeket képviseli és közvetíti

d) autonómiája és felelőssége

- véleményét körültekintően alakítja ki, tájékozódik és felelősséget vállal saját álláspontjáért
- véleményét argumentumokra alapozza
- elkötelezett az emberi méltóság által megkövetelt, etikailag és szellemileg alapos érvelés mellett
- felelősséget vállal akár szóban, akár írásban megfogalmazott véleményéért, közéleti és tudományos téren is
- képes a kulturális értékekkel szembeni felelős és etikus magatartásra, kreatív véleményalkotásra

Tantárgy neve: Kurátori ismeretek és kiállításrendezés	Kreditértéke: 4
Tantárgy neve angolul: Curatorial Knowledge and Art Exhibition Organization	A tantárgy kódja(i):
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 50/50%	
A tanóra típusa: ea. / gyak. és heti óraszám nappali képzésen: 0/2 féléves óraszám levelező képzésen: 0/12	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Évközi tanulmányi követelmények: 2 zárthelyi dolgozat, 1 prezentáció	
Ismeretek, készségek, kompetenciák értékelési módja, ütemezése: folyamatában és egyénileg	
A tantárgy tantervi helye: 3. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Oktatási nyelve (ha nem magyar): -	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A kurzus megalapozza a galériák és a múzeumok kulturális tevékenységi köreinek és intézményi szerkezetének ismeretét, megismerteti a hallgatót a klasszikus muzeológia alapfogalmaival, valamint a múzeum közösségépítő, identitásképző és emlékező szerepkörének problémáival, a kortárs műalkotások megőrzésének elméleti nehézségeivel. Az aktuális múzeumi helyzet megismerése érdekében nagy hangsúlyt kapnak az elmúlt évtizedek változásai, a látogatóbarát múzeumokkal kapcsolatos elvárások, a közönség szervezésének teendői és lehetőségei. A tanegység anyaga végigköveti a kurátori munka alapvető állomásait a kiállítás tervezésétől a jogi és technikai feltételek biztosításán át a kiállítás kivitelezéséig, a kapcsolódó kiadványok szerkesztéséig, illetve a múzeumi programok szervezéséig. A tanegység célja, hogy a hallgató össze tudjon állítani egy kiállítástervet és meg tudja tervezni a kiállítást kísérő programokat.</p>	
Elsajátítandó ismeretanyag:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. A kereskedelmi szféra és a nonprofit szektor 2. Galériák és múzeumok kulturális célkitűzései 3. Elméleti muzeológia: muzeális érték, eredetiség, hitelesség 4. A teaurálás alapelvei és új kihívásai 5. A múzeum intézményének szabályozása jelenleg Magyarországon 6. Múzeum mint intézményi struktúra 7. Múzeumi dokumentáció 8. A kurátori munka alapvető jogi vonatkozásai 	

9. Pályázatírás, szponzoráció, kiállítási költségvetés
10. A műtárgyak utaztatása és biztosítása
11. A kiállítási koncepció típusai
12. Kiállításterv és kiállításépítés
13. Intézményi, sajtó-, és közönségkapcsolat
14. Múzeumi programok és közösségépítés
15. A közösségi részvételen alapuló kulturális intézmény

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom

Kötelező irodalom:

- Ébli Gábor: Hogyan alapítsunk múzeumot? Tanulmányok a művészet nemzetközi intézményrendszeréről. Budapest, Vince K. 2011. ISBN 978-963-303-031-8
- Kőfalvi Tamás, Mészáros Márta, Ónodi Márta: Közgyűjteményi ismeretek. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 2009. (Tanári tudástár) ISBN 978-963-19-6008-2 (II. rész: Muzeológiai alapismeretek 117-187.o.)
- Csongrádiné Balogh Éva: Múzeumi menedzsment. in: Kultúra és rendszerváltás: válogatás kulturális menedzser dolgozatokból, 1997-2000 Szerk.: Csongrádiné Balogh Éva, Markó Aranka, Tóth Lajos, Budapest : KKDSZ K. : BMK, 2001. Budapest, ETO-Print. 60-93. o. ISBN 963-85478-4-7
- Men in Black, Handbook of Curatorial Practice, Revolver – Archiv für Aktuelle Kunst, Frankfurt am Main, 2004; ISBN-10: 3936919038
- Waidacher, Friedrich, Az általános muzeológia kézikönyve; Metamuzeológia, történeti muzeológia, elméleti muzeológia. ford. MÉLYI Józsa, szerk. SZÓKE Annamária, ELTE BTK Művészettörténeti Intézet, Budapest, 2011; http://arthist.elte.hu/TAMOP_412/2_1_waidacher.pdf

Ajánlott irodalom:

- Benedek Mariann: Kulturális kitekintő. A kultúra finanszírozásának nemzetközi tapasztalatai, in: (Vész)jelzések a kultúráról, szerk.: Antalóczy Tímea, Füstös László, Hankiss Elemér, Bp., MTA PTI, cop. 2009, 218-253.o; ISBN 978-963-7372-51-3
- Pollock, Griselda, Joyce, Zeman: Museums After Modernism. Strategies of Engagement. Oxford, Blackwell, 2007; ISBN 9781405182171
- Puczkó László: A látogatóbarát múzeumok elméleti megalapozása. Múzeumi Közlemények, különszám. Letölthető: www.muzeumokmindenkinek.hu/files/nka_tanulmany_proof.doc
- Benedek Mariann: Kulturális kitekintő. A kultúra finanszírozásának nemzetközi tapasztalatai. In: (Vész)jelzések a kultúráról. Szerk.: Antalóczy Tímea, Füstös László, Hankiss Elemér. Budapest, MTA PTI, cop. 2009. 218-253.o. ISBN 978-963-7372-51-3
- Thinking About Exhibition, szerk. Greenberg, Reesa, Nairne, Sandy, Ferguson, Bruce W., New York: Routledge, 1996; ISBN-10: 9780415115902

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- A hallgató ismeri a múzeumok és galériák feladatköreit és szerepét a kulturális életben,
- ismeri a klasszikus muzeológia alapfogalmait, alapelveit és kihívásait,
- elsajátította a műalkotások megőrzésével, gondozásával és közvetítésével kapcsolatos alapvető muzeológiai ismereteket,
- ismeretekkel rendelkezik a múzeumi dokumentációról és intézményi rendszerről,
- tájékozott a kiállításrendezés folyamatával, tudományos, jogi és kommunikációs vonatkozásaival kapcsolatban.

b) képességei

- Képes részt venni a galériák, múzeumok és más szakmai gyakorlati intézményekben folyó különféle gyakorlati tevékenységekben,

- képes összeállítani egy kiállítás-tervet és átlátja a kivitelezéshez szükséges teendőket,
- képes megtervezni egy kiállítás kommunikációs- és sajtóprogramját,
- képes kiállítási katalógusok szerkesztésére, szócikkek, kiállításai vezetők és falszövegek összeállítására,
- képes a kiállításhoz kapcsolódó rendezvények szervezéséhez tervet készíteni.

c) attitűdje

- A hallgatót kritikai és kreatív gondolkodás és problémaérzékenység jellemzi,
- folytonosan fejleszti saját szellemi képességeit, képes arra, hogy külső segítség nélkül is módszeresen gyarapítsa tudását,
- a felismert kulturális értékeket képviseli és közvetíti.

d) autonómiája és felelőssége

- Önálló kurátori munka tervezésére és (vezető kurátor felügyelete mellett) kivitelezésére válik alkalmassá,
- ismereteivel megalapozza szervezőképességét, problémamegoldó gondolkodását a múzeumi és galériás munkavégzés területén.